

RAPPORT

KULTURMILJØENES SAMFUNNSNYTTE: IKKE-BRUKSUNDERSØKELSE

Til Riksantikvarens miljøovervåking

Bilde fra istockphoto.com

MENON-PUBLIKASJON NR. 82/2017

Av Kristin Magnussen, Caroline Wang Gierløff og Siri Voll Dombu

Forord

På oppdrag for Riksantikvaren har Menon Economics videreutviklet et spørreskjema som kan benyttes for å måle den norske befolkningens ikke-bruksverdier knyttet til kulturmiljøer over tid. I denne rapporten vises resultater fra en spørreundersøkelse om verdien av kulturmiljøer som er sendt et representativt utvalg av den norske befolkning. Dette prosjektet bygger på, og må ses i sammenheng med, tidligere prosjekter som har vurdert metoder og indikatorer som kan måle samfunnsnyttene av kulturminner og kulturmiljøer.

Arbeidet har vært ledet av Kristin Magnussen, med Caroline Wang Gierløff og Siri Voll Dombu som prosjektmedarbeidere. Ståle Navrud (Menon og NMBU) har vært sparringspartner og kvalitetssikrer. Øyvind Nystad Handberg har bistått underveis, blant annet ved gjennomføring av én-til-én-intervjuer.

Vi takker Riksantikvaren for et spennende oppdrag, godt samarbeid og gode innspill underveis. Vi takker også alle respondenter for bidrag i én-til-én-intervjuer og ved å svare på undersøkelsen vår. Vi takker også Norstat for vel gjennomført undersøkelse og god oppfølging underveis.

Januar 2018

Kristin Magnussen
Prosjektleder
Menon Economics

Innhold

SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER	3
1. INNLEDNING OG BAKGRUNN	6
1.1. Innledning	6
1.2. Rapportens oppbygging	7
2. UTARBEIDELSE OG TESTING AV SPØRRESKJEMA	8
2.1. Fra spørreskjema på papir til webbasert spørreskjema	8
2.2. Testing av webskjema i én-til-én-intervjuer	8
2.3. Pilottest og gjennomføring av undersøkelse	9
3. KUNNSKAP, HOLDNINGER OG VERDIEN AV KULTURARVEN	10
3.1. Om utvalget	10
3.2. Befolkningens (utvalgets) holdninger til og kunnskap om kulturmiljøer generelt	11
3.2.1. Holdninger til kulturminner og kulturmiljøer sammenlignet med andre samfunnsoppgaver	11
3.2.2. Kunnskap om tilstanden til kulturmiljøer	12
3.2.3. Hvor godt eller dårlig står det til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer	13
3.2.4. Holdninger til kulturmiljøer	13
3.3. Befolkningens (utvalgets) holdninger og kjennskap til de syv kulturmiljøene	14
3.3.1. Kjennskap til de syv kulturmiljøene	14
3.3.2. Kjennskap til kulturmiljøene varierer med landsdelen respondenten kommer fra	18
3.4. Verdien av kulturminner og kulturmiljøer	23
3.4.1. Verdien av å bevare kulturminner og kulturmiljøer	23
3.4.2. Verdien av å bevare de syv kulturmiljøene	23
3.4.3. Årsaker til at kulturminnene og kulturmiljøene har verdi	24
3.4.4. Årsaker til at kulturminner og kulturmiljøer for noen ikke har verdi	26
3.4.5. Sammenheng mellom oppgitt verdi og oppfatning om kulturmiljøets tilstand	27
3.5. Hva forklarer folks verdivurdering av kulturminner og kulturmiljøer	31
4. REFERANSER	34
VEDLEGG 1: SPØRRESKJEMA	35

Sammendrag og konklusjoner

Bakgrunn

Riksantikvarens utforsker mulighetene for å gjennomføre et miljøovervåkingsprogram, som i tilfelle er planlagt å omfatte kulturmiljøene i Gamlebyen i Fredrikstad, Rjukan, Risør, Skudeneshavn, Røros, Levanger og Henningsvær. I den forbindelse er det gjennomført flere studier og undersøkelser. I 2016 ble det gjennomført en vurdering av hvilke samfunnsverdier kulturmiljøer bidrar til, og som man derfor ønsker å måle i et miljøovervåkingsprogram. Man fant at det er viktig å få med bruksverdier for næringsliv og besøkende, den verdi det har for innbyggerne å bo i og ved de aktuelle kulturmiljøene og de ikke-bruksverdiene folk som bor i resten av landet, kan ha av å vite at de aktuelle kulturmiljøene finnes der for dem selv og kommende generasjoner¹. Det vil si at verdien av kulturmiljøer omfatter både bruks- og ikke-bruksverdier.

2016-rapporten ble i 2017 fulgt opp med evaluering og videreutvikling av foreslåtte indikatorer for næringsliv og besøkende, samt vurdering av muligheter for å gjennomføre innbyggerundersøkelser og forslag til hva en eventuell spørreundersøkelse for å få fram ikke-bruksverdiene knyttet til kulturmiljø generelt og de syv aktuelle kulturmiljøene burde inneholde². Høsten 2017 ble det så jobbet videre med en spørreundersøkelse som kan brukes for å måle innbyggernes holdninger og verdier av å bo i eller ved et av de aktuelle kulturmiljøene, og et forslag til spørreskjema ble utarbeidet³.

Denne rapporten gjelder den delen av miljøovervåkingen går ut på å undersøke den norske befolkningens kjennskap til, og tilhørende ikke-bruksverdier knyttet til, hver av disse kulturmiljøene. Vi har her, som en oppfølging av Menon(2017a) videreutviklet et spørreskjema som kan benyttes over tid for å måle den norske befolkningens ikke-bruksverdier knyttet til kulturmiljøer. Her rapporteres resultater om ikke-bruksverdier av kulturmiljøer fra en webbasert spørreundersøkelse som er sendt til et representativt utvalg av befolkningen.

Utarbeidelse av et spørreskjema til web-undersøkelse

I forrige fase av prosjektet testet vi et tidlig utkast til spørreskjema i en fokusgruppe. Tilbakemeldingene fra fokusgruppen gav grunnlag for nye endringer i utkastet til spørreskjema. I den delen av arbeidet som presenteres i denne rapporten, var oppgaven å få spørsmålene inn i et spørreskjema som fungerer på web, og som kunne benyttes i en landsomfattende web-basert undersøkelse til et representativt utvalg av befolkningen. Web-versjonen av skjemaet ble testet i én-til-én-intervjuer og deretter gitt sin endelige utforming som ble benyttet ved utsendelse til et representativt utvalg av befolkningen. Før undersøkelsen ble sendt ut i fullskala, ble den sendt på en pilottest. Denne pilottesten gikk til et såpass stort utvalg at det gir grunnlag for å se om skjemaet har fungert etter hensikten. I dette tilfellet fungerte skjemaet som det skulle, og det ble ikke gjort endringer før undersøkelsen ble sendt til hele utvalget.

¹Magnussen m.fl. (2016): *Indikatorer for kulturarvens samfunnsnytte. Rapport fra Vista Analyse og NIKU. Vista-rapport 2016/54.*

²Menon (2017a): *Hvordan måle samfunnsnyttene av kulturmiljøer over tid? Forslag til indikatorer for miljøovervåking. Menon-publikasjon nr. 80/2017. Utarbeidet av K. Magnussen, S.V. Dombu og E.K. Iversen.*

³Menon (2017b): *Kulturmiljøenes samfunnsnytte: Utkast til spørreskjema til innbyggerundersøkelse. Til Riksantikvarens miljøovervåking. Menon-publikasjon nr. 81/2017. Utarbeidet av K. Magnussen, C.W. Gierløf og S.V. Dombu.*

Folk har en positiv holdning til vern av kulturmiljøer, men kjennskapen varierer

Spørreundersøkelsen ble sendt ut til Norstats webpanel, og skulle treffe et representativt utvalg av befolkningen fra hele landet. Vi hadde totalt 1001 respondenter. Av de 1001 var 502 menn og 499 kvinner. Av disse var 204 (20 %) under 30 år, 170 (17 %) 30–39 år, 180 (18 %) 40–49 år og 447 (45 %) 50–99 år. Utvalget var således representativt for den norske befolkning med hensyn til kjønn og alder.

Svarene fra undersøkelsene viser tydelig at folk har en positiv holdning til kulturminner og kulturmiljøer.

Generelt finner vi at kjennskapen til tilstanden til kulturminner og kulturmiljøer er midt på treet. Det er liten variasjon i kjennskap med hensyn til bosted (landsdel), kjønn og alder, men noe mer kjennskap til tilstanden blant eldre respondenter.

Flest respondenter er enige i påstanden om at kulturmiljøer gir muligheter til å lære noe om historien på stedet. Deretter følger påstanden om at kulturmiljøer gir trivsel og er gode steder å besøke, at det er viktig å bevare det opprinnelige og ekte med kulturmiljøer, og til slutt at det er spennende å besøke gamle bygninger. Påstanden om at det er for mange turister på steder med kulturminner og kulturmiljøer er det færrest som er veldig enig i.

Røros er best kjent av de syv kulturmiljøene

Blant de syv kulturmiljøene oppgir flest respondenter at de kjenner til og/eller har vært i Røros. Færrest kjenner til og/eller har vært i Skudeneshavn og Levanger. Vi kan også se at det er mange som kjenner til at Rjukan er et kulturmiljø, men de har likevel ikke planer om å besøke stedet. Flest har lyst til å besøke Henningsvær, og færrest Levanger, i løpet av de neste årene.

Kjennskapen til kulturmiljøene kan variere mellom landsdeler. Det er naturlig å anta at de som bor nærmere et kulturmiljø både kjenner til det og bruker det hyppigere enn de som bor lenger unna. Når vi sammenstiller svar om kjennskap til de ulike kulturmiljøene og hvorvidt de bor i landsdelen eller i nærliggende landsdeler, er det tydelig at dette har noe å si for kjennskapen til det aktuelle kulturmiljøet.

Det har verdi for folk at kulturmiljøene tas vare på – størst verdi å ta vare på dem de kjenner best

I undersøkelsen blir respondentene bedt om å oppgi en verdi for å ta vare på kulturmiljøer generelt og hver av de syv ulike case-kulturmiljøene spesielt. Som en oppfølging ba vi dem oppgi hva de legger i begrepet «verdi», og hva som gjør at noen kulturmiljøer får større eller mindre verdi. Dette ble gjort for bedre å kunne forstå hva de legger til grunn når de svarer på spørsmålet om verdivurdering.

Den gjennomsnittlige verdien respondentene har av å bevare kulturminner og kulturmiljø er 73,7 på en skala fra 0 til 100. Kvinner oppgir i gjennomsnittet noe høyere verdi enn menn; henholdsvis 76,2 mot 71,0. Eldre personer oppgir en gjennomsnittlig høyere verdi enn de yngre.

Vi ber også respondentene om å oppgi sin verdi av å bevare de ulike kulturmiljøene. Gjennomsnittsverdien for alle de syv kulturmiljøene er 71,5. Folk oppgir høyest verdi av å bevare Røros, deretter Henningsvær. Den gjennomsnittlig laveste verdien av bevaring er for Levanger, og nest lavest for Skudeneshavn.

Det er sannsynlig at det at man kjenner til og bruker kulturmiljøet kan øke den oppgitte verdien av å bevare det. Vi har derfor sammenstilt den gjennomsnittlige verdien, fordelt på om kulturmiljøet ligger i samme fylke som respondenter bor i eller om det ligger i et annet fylke. Nærhet til kulturmiljøet øker den oppgitte verdien av bevaring av kulturmiljøet.

Viktigst å bevare kulturmiljøer for fremtidige generasjoner

Når respondentene blir bedt om å oppgi årsaken til at det har en verdi for dem å bevare kulturmiljøene er det ikke-bruksverdiene som er viktigst. Aller viktigst er det således å ta vare på kulturmiljøet for barn og barnebarn og fremtidige generasjoner (det vil si bevaringsverdien). Deretter kommer at det er viktig å ta vare på kulturmiljøet slik at det finnes her, det vil si eksistensverdien. Kvinner synes jevnt over at alle grunnene til å ta vare på kulturmiljøene er viktigere enn menn.

De som er mest enige i at tilstand og bevaring er viktig for verdien av kulturmiljøet, er også de som oppgir at kulturmiljøet har høy verdi for dem.

Veien videre for et overvåkingsprogram for kulturarvens samfunnsnytte

Indikatorene i spørreskjemaet ser ut til å ha fungert godt for å måle dagens kjennskap og holdninger til, og ikke-bruksverdien, (i ikke-monetære former) av Norges kulturarv generelt og de syv utvalgte kulturmiljøene spesielt. Spørreundersøkelsen bør således gjentas etter 5-10 år for å få et mål på verdiutviklingen for disse fellesgodene over tid. En bør også vurdere å implementere tilsvarende verdiovervåkingsprogram for andre enn de syv utvalgte kulturmiljøene.

1. Innledning og bakgrunn

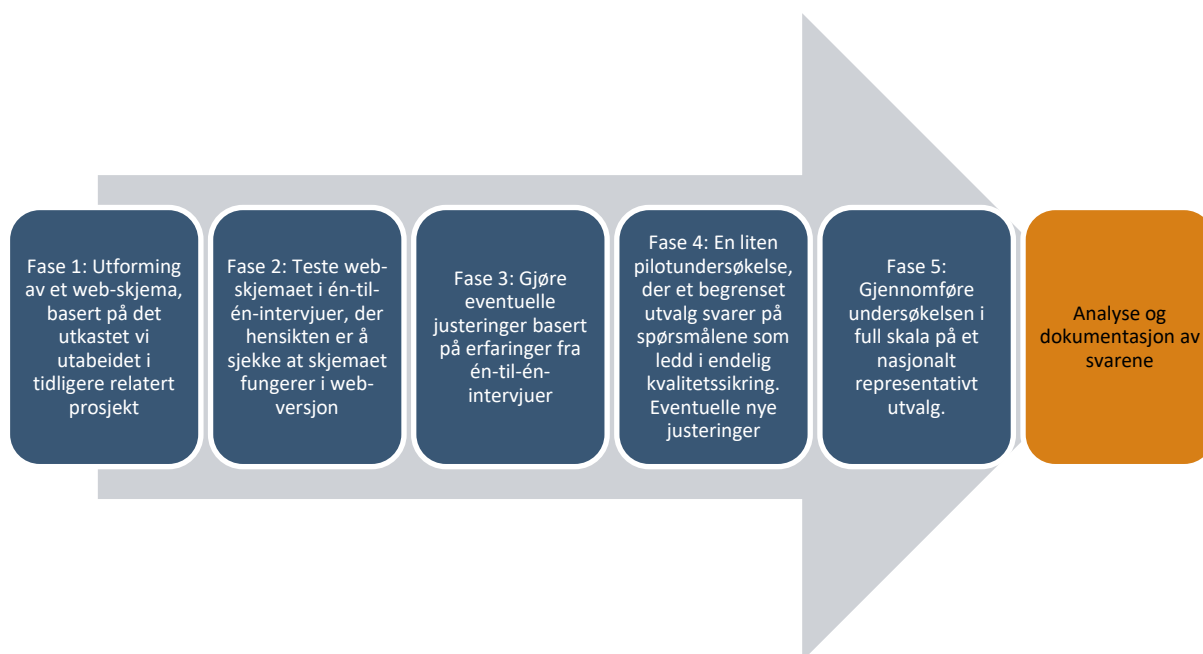
Riksantikvaren utforsker mulighetene for å etablere et langsiktig overvåkingsprogram av kulturarvens samfunnsnytte. Overvåkingsprogrammet er foreløpig tenkt gjennomført for de syv kulturmiljøene: Gamlebyen i Fredrikstad, Rjukan, Risør, Skudeneshavn, Røros, Levanger og Henningsvær. En del av miljøovervåkingen går ut på å undersøke den norske befolkningens kjennskap til, og ikke-bruksverdier knyttet til, kulturarven generelt og hvert av disse kulturmiljøene.

1.1. Innledning

I Menon (2017a) utarbeidet vi forslag til spørsmål som kan benyttes i en omnibusundersøkelse eller tilsvarende og som måler den generelle befolkningens vurdering av hvor viktig og verdifullt det er å bevare kulturmiljøer generelt og syv utvalgte kulturmiljøer. De syv utvalgte kulturmiljøene er Gamlebyen i Fredrikstad, Rjukan, Risør, Skudeneshavn, Røros, Levanger og Henningsvær. Ved utforming av spørreskjemaet innhentet vi synspunkter i en workshop hos Riksantikvaren i juni 2017, fikk kommentarer til et foreløpig utkast og testet skjemaet i en fokusgruppe. Denne versjonen av spørreskjemaet ble gjengitt i Menon (2017a).

I arbeidet som dokumenteres i denne rapporten, har vi bearbeidet det tidligere spørreskjemaet videre, oversatt det fra wordversjonen til et web-skjema, som ble testet i én-til-én-intervjuer, og utarbeidet endelig versjon av spørreskjemaet. Dette spørreskjemaet er benyttet i en internettbasert spørreundersøkelse til et representativt utvalg av den norske befolkning, og svarene analyseres og rapporteres her. Arbeidet er gjennomført i fem faser som illustrert i figuren nedenfor.

Figur 1: Prosjektets fem faser

Figur 1 illustrerer at vi startet med å utarbeide et utkast til web-basert spørreskjema, basert på utkastet vi foreslo i papirversjon i Menon (2017a). Etter at spørreskjemaet var «oversatt» til webformat, noe som ble gjort av meningsmålingsinstituttet, Norstat, ble webskjemaet testet i én-til-én-intervjuer. Hensikten med én-til-én-intervjuer var å sjekke at skjemaet fungerer i webversjon, og at spørsmålene er entydige og forståelige for respondentene i målgruppen. Etter justeringer, ble det først gjennomført en pilottest, der et begrenset utvalg

svarte på spørsmålene som ledd i kvalitetssikringen av spørreskjemaet. Etter pilottesten, tok vi en sjekk av at alt fungerte, og det ble gjort noen små justeringer. Deretter ble undersøkelsen gjennomført i full skala for et nasjonalt representativt utvalg. Undersøkelsen ble administrert av Norstat, og deres internettpanel ble benyttet for å rekruttere respondenter. Deretter ble svarene dokumentert og analysert.

1.2. Rapportens oppbygging

I kapittel 2 gjør vi rede for arbeidet med å overføre spørreskjemaet fra en wordversjon til webversjon, uttesting av spørreskjemaet i én-til-én-intervjuer, samt dokumenterer pilottesten og gjennomføring av hovedundersøkelsen. Resultater fra hovedundersøkelsen følger i kapittel 3. Sammendrag og konklusjoner presenteres først i rapporten.

2. Utarbeidelse og testing av spørreskjema

I dette prosjektet utarbeidet vi et webbasert spørreskjema som ble benyttet i en landsomfattende undersøkelse til et representativt utvalg av befolkningen. Skjemaet er basert på et utkast utviklet i et tidligere prosjekt⁴. Webversjonen av skjemaet ble testet i én-til-én-intervjuer og deretter gitt sin endelige utforming som ble benyttet ved utsendelse til et representativt utvalg av befolkningen, etter en mindre pilottest. Pilottesten viste at spørreskjemaet fungerte etter hensikten, og det ble ikke gjort endringer før undersøkelsen ble sendt til hele utvalget.

2.1. Fra spørreskjema på papir til webbasert spørreskjema

I denne delen av prosjektet ble utkast til spørreskjema for å undersøke befolkningens ikke-bruksverdier av kulturmiljøer, som ble utarbeidet i Menon (2017 a), bearbeidet fra den foreløpige papirversjonen til en webversjon. Webversjonen ble senere benyttet til en landsomfattende spørreundersøkelse til et representativt utvalg av den norske befolkning.

Utkastet til spørreskjema ble tilpasset og lagt inn i et webskjema, som også kan besvares på mobiltelefon, fordi en stor andel av respondentene nå svarer på undersøkelser på mobil. Selve «oversettelsen» fra wordskjema til webskjema gjøres av meningsmålingsinstituttet som skal gjennomføre undersøkelsen, og som har sitt eget programmeringsspråk, men dette arbeidet skjer i nært samarbeid med Menon, for å sikre at «oversettelsen» fungerer etter hensikten.

Dette er en svært iterativ prosess, der det er mange runder fram og tilbake mellom meningsmålingsinstituttet og Menon før spørreskjemaet ser ut slik vi ønsker.

I denne fasen har vi derfor vært i nær kontakt med Norstat. Samarbeidet fungerer slik at de legger inn wordskjemaet slik det kan se ut på web, vi får testlinker til siste versjon av skjemaet, og tester utfylling av skjemaet, og så skjer det gradvis en justering og forbedring av både tekst, bilder, grafisk fremstilling, filter for ulike spørsmål og andre tekniske forhold.

2.2. Testing av webskjema i én-til-én-intervjuer

Et bearbeidet utkast til webskjema ble testet i såkalte én-til-én-intervjuer. Disse ble gjennomført på kveldstid 24. oktober 2017. Da rekrutteres respondenter, som representerer den aktuelle målgruppen for undersøkelsen, til å møte opp for å svare på webskjemaet samtidig som respondenten kommenterer spørreskjemaet høyt til en av våre medarbeidere som sitter ved siden av, noterer seg hvordan de svarer og tenker, og kan stille oppfølgende spørsmål om forhold vi ønsker å sjekke spesielt.

Hensikten med én-til-én-intervjuer er å teste hvordan de ulike spørsmålene forstås av de ulike respondentene og om det er noe som kan virke unødvendig provoserende eller som kan gi et annet inntrykk enn hva som er meningen med både spørsmålsstillingen, bilder, tekst eller rekkefølge på spørsmålene.

Deltagere til én-til-én-intervjuene ble rekruttert av Norstat, og syv personer møtte opp. Intervjuene ble gjennomført i to puljer, som bestod av fire og tre intervjuobjekter, som hver ble fulgt opp av medarbeidere fra

⁴ Menon (2017a): *Hvordan måle samfunnsnytt av kulturmiljøer over tid? Forslag til indikatorer for miljøovervåking. Menon-publikasjon nr. 80/2017. Utarbeidet av K. Magnussen, S.V. Dombu og E.K. Iversen.*

Menon. I etterkant oppsummerte vi erfaringene fra intervjuene, diskuterte og konkluderte med hensyn til hvordan spørreskjemaet fungerte, og hvilke endringer som skulle gjøres i spørreskjemaet som følge av disse erfaringene.

De fleste av respondentene mente at webskjemaet fungerte godt, men flere leste ikke hele teksten om de ulike kulturmiljøene. Vi la derfor inn en påminnelse om at teksten må leses fordi det kommer spørsmål til den senere, og det ble kuttet og ryddet litt i teksten.

Alle respondentene forsto spørsmålene, men vi fikk noe forslag til endret tekst, i tillegg ga respondentene uttrykk for at noen påstander om kulturmiljøer ble oppfattet som «for like». Det var dessuten litt mange påstander, noe som lett kan føre til at respondentene bruker mindre tid på å vurdere hver påstand de skal ta stilling til. Denne erkjennelsen resulterte i at vi slo sammen to ulike spørsmål som inneholdt påstander om kulturmiljøer, til ett spørsmål med noe lavere totalt antall påstander å ta stilling til.

I undersøkelsen blir respondentene bedt om å oppgi en verdi for å ta vare på kulturmiljøer generelt og hver av de syv ulike case-kulturmiljøene spesielt. Som en oppfølging ba vi dem tolke hva de legger i verdi og hva som gjør at noen kulturmiljøer får større eller mindre verdi. Dette er for å forstå hva de spurte legger til grunn når de svarer på spørsmålet om verdivurdering.

2.3. Pilottest og gjennomføring av undersøkelse

Før undersøkelsen ble sendt ut til ca. 1000 respondenter i et representativt utvalg fra hele landet, ble det gjennomført en mindre pilottest for å få en sjekk av at undersøkelsen fungerte etter hensikten (såkalt «soft launch»). På den måten får vi testet om hele undersøkelsen fungerer som den skal. Dette gjøres ved å slippe antatt ferdig skjema til et mindre utvalg. Dette utvalget må også være representativt og såpass stort at det gir grunnlag for å se om skjemaet har fungert etter hensikten.

Meningsmålingsinstituttet, Norstat, som gjennomførte hovedundersøkelsen, gjennomførte også pilottesten. Vi fikk oversendt resultater fra pilottesten i en datafil, med oppsummering av deskriptiv statistikk for de fleste variablene, og vi gjorde i tillegg noen enkle analyser av svarene for å sjekke blant annet hvordan verdispørsmålene var besvart og hvordan skjemaet som sådan hadde fungert.

Resultatene fra pilottesten tydet på at skjema og undersøkelse fungerte etter hensikten, og det ble ikke gjort endringer etter pilottesten.

Spørreskjemaet ble derfor sendt i samme versjon til det totale utvalget av respondenter som besvarte spørreskjemaet i hovedundersøkelsen. I dette tilfellet var dette 1 000 respondenter i et representativt utvalg for hele landet.

3. Kunnskap, holdninger og verdien av kulturarven

Resultatene fra spørreundersøkelsen presenteres i dette kapittelet. Undersøkelsen viser at det har betydelig verdi for folk å ta vare på kulturmiljøer generelt og de syv utvalgte kulturmiljøene. Folk har størst verdi knyttet til å ta vare på Røros, fulgt av Rjukan og Gamlebyen. Verdivurderingen er generelt høyere for de kulturmiljøene som ligger i eget fylke/landsdel, og har sammenheng med om folk kjenner til og har vært i/ved kulturmiljøet. Vi har også gjennomført en enkel regresjonsanalyse for å vise hvordan man kan bruke resultatene fra spørreundersøkelsen til å si noe om hvilke faktorer som har betydning for respondentenes verdsetting av kulturmiljøer generelt og hvert av de ulike kulturmiljøene.

3.1. Om utvalget

Vi har benyttet Norstat til å sende ut spørreundersøkelsen til sitt nasjonale webpanel for å få et representativt utvalg av den norske befolkning. De har sendt ut undersøkelsen til 3758 personer, hvorav 1112 startet på undersøkelsen og 1001 fullførte. Undersøkelsen ble sendt ut i siste halvdel av november 2017 og lå ute til begynnelsen av desember.

Av de 1001 var 502 menn og 499 kvinner. Det var 204 respondenter (20 prosent) under 30 år, 170 (17 prosent) mellom 30-39 år, 180 (18 prosent) mellom 40-49 år og 447 (45 prosent) mellom 50-99 år. I tabellen under sammenliknes aldersfordelingen i utvalget med aldersfordelingen i befolkningen.

Tabell 1: Fordeling på aldersgrupper i befolkningen og utvalget, for innbyggere i Norge over 16 år. Kilder: SSB og Norstat

	Befolkningen	Utvalget
Under 30	23 %	20 %
30-39	16 %	17 %
40-49	17 %	18 %
50-99	43 %	45 %
TOTAL	100 %	100 %

Vi ser at utvalget er godt representativt med tanke på både kjønn og alder. I tabellen under vises også fordelingen av respondenter i ulike landsdeler.

Tabell 2: Utvalget i spørreundersøkelsen

	Kjønn			Alder			
	TOTAL	Mann	Kvinne	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-99 år
BASE	1001	502	499	204	170	180	447
Nord-Norge	9%	9%	9%	9%	8%	9%	10%
Midt-Norge	14%	14%	14%	14%	13%	13%	14%
Vestlandet	21%	21%	20%	22%	22%	21%	20%
Østlandet	34%	34%	35%	31%	31%	36%	37%
Sørlandet inkludert Telemark	9%	9%	9%	9%	8%	9%	10%
Oslo	13%	13%	13%	16%	18%	13%	10%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

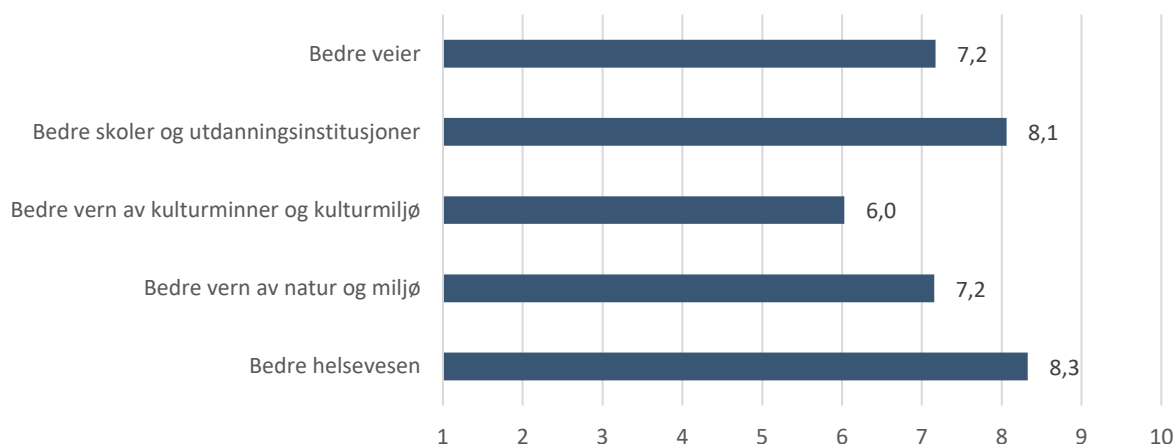
3.2. Befolkningens (utvalgets) holdninger til og kunnskap om kulturmiljøer generelt

I undersøkelsen spør vi innledningsvis om utvalgets generelle holdning til kulturminner og kulturmiljøer. Vi presenterer noen av svarene fra disse spørsmålene i dette delkapittelet.

3.2.1. Holdninger til kulturminner og kulturmiljøer sammenlignet med andre samfunnsoppgaver

Et av spørsmålene er «Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver? 1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig.». I figuren nedenfor vises gjennomsnittet for hvor viktig respondentene mener det er å bruke mer penger på ulike samfunnsoppgaver, der bedre vern av kulturminner og kulturmiljø er en av samfunnsoppgavene.

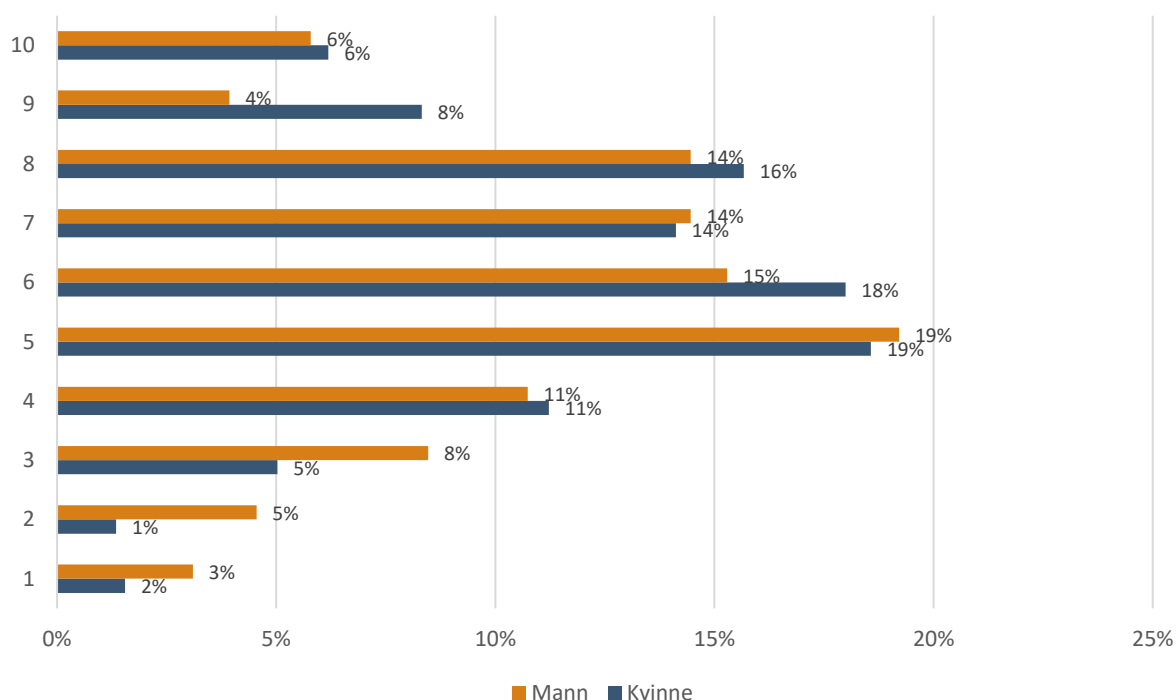
Figur 2: Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver? 1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig. Gjennomsnitt

Som vi kan se er bedre helsevesen, og bedre skoler og utdanningsinstitusjoner det folk synes det er viktigst å bruke mer penger på. Bedre vern av kulturminner og kulturmiljø får lavest score av de fem samfunnsoppgavene som var satt opp.

Dersom vi bare ser på fordelingen av svar på hvor viktig respondentene synes det er å bruke mer penger på bedre vern av kulturminner og kulturmiljøer og fordeler svarene på kjønn, ser vi at det er relativt liten forskjell mellom kvinner og menn, men vi ser at flere kvinner har svart 8, 9 eller 10 og at flere menn har svart 1, 2, eller 3. Med andre ord er det større andel kvinner i den øvre delen av skalaen og flere menn i nedre del av skalaen.

Figur 3: Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver? 1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig. Bedre vern av kulturminner og kulturmiljøer, svar fordelt på kjønn

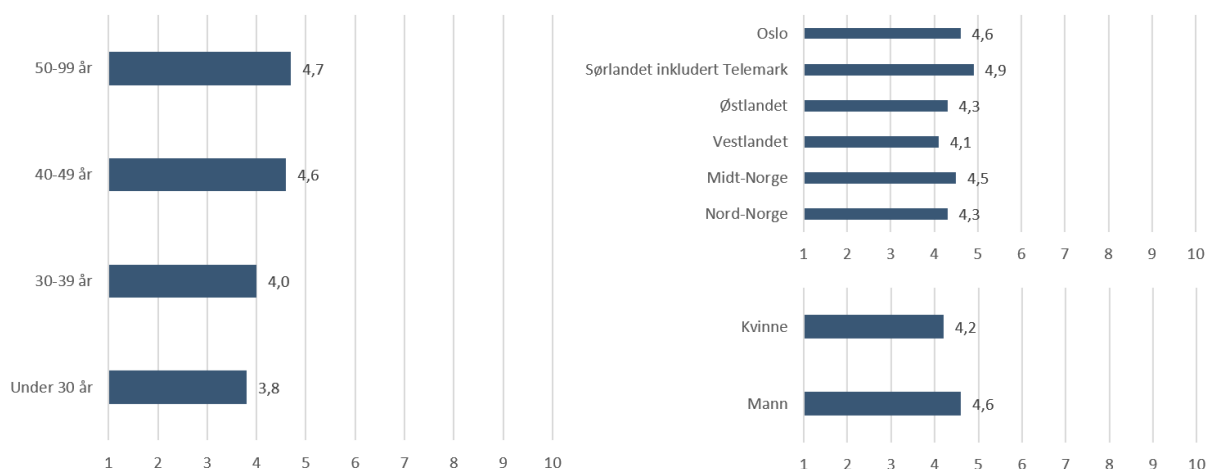

3.2.2. Kunnskap om tilstanden til kulturmiljøer

Gjennom undersøkelsen ønsket vi også å få informasjon om hvordan folk vurderer tilstanden til norske kulturminner og kulturmiljøer. Figur 4 viser svarene respondentene ga på spørsmål om hvordan de vurderer sin egen kunnskap om tilstanden. Vi viser diagram over resultatene for henholdsvis ulike aldersgrupper, respondenter i ulike landsdeler og for menn og kvinner i samme figur.

Som vi kan se av figurene mener respondentene at de har kunnskapsnivå noe under «midt på treet» om kulturminner og kulturmiljøer i Norge. Det er ingen stor variasjon med hensyn til respondentenes alder, kjønn eller hvilken landsdel de kommer fra. De eldre respondentene mener at de har noe mer kunnskap om tilstanden enn de yngre.

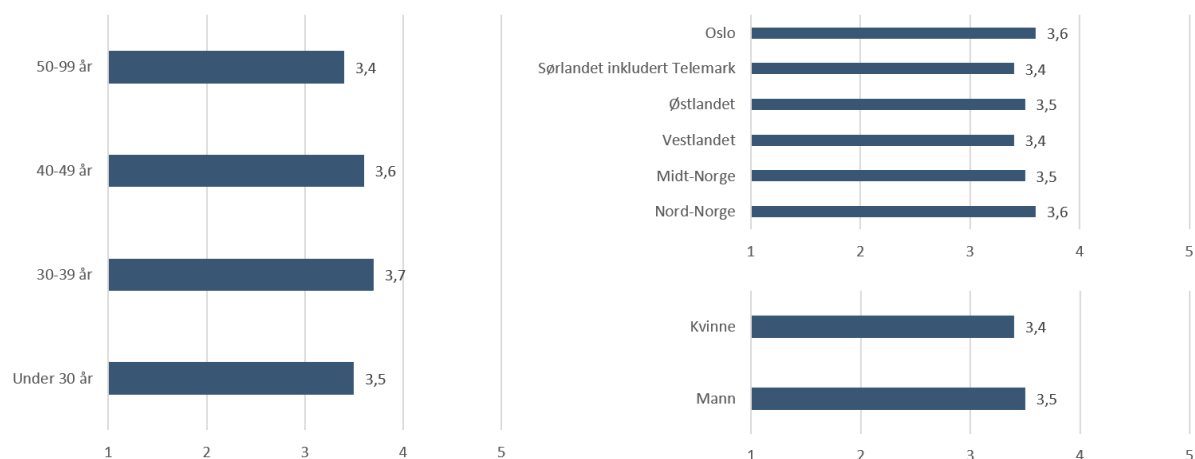
Figur 4: Respondentenes svar på «Hvor god kunnskap mener du at du har om tilstanden til kulturminner og kulturmiljøer i Norge i dag, på en skala fra 1 – ingen kunnskap i det hele tatt til 10 – svært god kunnskap». Gjennomsnitt på skalaen, fordelt på alder, kjønn og landsdel.

3.2.3. Hvor godt eller dårlig står det til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer

Spørsmålet om hvor godt eller dårlig det står til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer lød «Hvor godt eller dårlig tror du det står til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer i Norge, ut fra de kulturminner og kulturmiljøer som du kjenner til?». Her ble respondenten bedt om å svare 1: «svært dårlig», 2: «ganske dårlig», 3: «verken godt eller dårlig», 4: «ganske godt», 5: «svært godt», eventuelt «kjenner ikke til noen» eller «vet ikke». Figur 5 viser at folk i gjennomsnitt mener at det står middels godt til med bevaringen av kulturminner og kulturmiljøer i Norge, mellom 3 (verken godt eller dårlig) og 4 (ganske godt).

Figur 5: Respondentenes svar på «Hvor godt eller dårlig tror du det står til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer i Norge, ut fra de kulturminner og kulturmiljøer du kjenner til?» På en skala fra 1 – svært dårlig til 5 – svært godt. Gjennomsnitt på skalaen, fordelt på alder, kjønn og landsdel. «Kjenner ikke til noen» og «vet ikke» er tatt ut.

3.2.4. Holdninger til kulturmiljøer

Vi bad også respondentene ta stilling til ulike påstander om kulturminner og kulturmiljøer, både positive og negative.

I figuren under vises respondentens svar på ulike påstander, der 1=helt uenig, 2=litt uenig, 3=verken uenig eller enig, 4=litt enig, 5=helt enig, eventuelt vet ikke.

Figur 6 viser at det er flest som er enige i påstanden om at kulturmiljøer gir muligheter til å lære noe om historien på stedet. Deretter følger påstanden om at kulturmiljøer gir trivsel og er gode steder å besøke, at det er viktig å bevare det opprinnelige og ekte med kulturmiljøer og at det er spennende å besøke gamle bygninger. Påstanden om at det er for mange turister på steder med kulturminner og kulturmiljøer er det færrest som er enige i.

Figur 6: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge? (Skala fra 1 til 5, «vet ikke»-svar er tatt ut)

3.3. Befolkningens (utvalgets) holdninger og kjennskap til de syv kulturmiljøene

I spørreundersøkelsen ble det spesifikt undersøkt holdninger og kjennskap til de syv kulturmiljøene.

3.3.1. Kjennskap til de syv kulturmiljøene

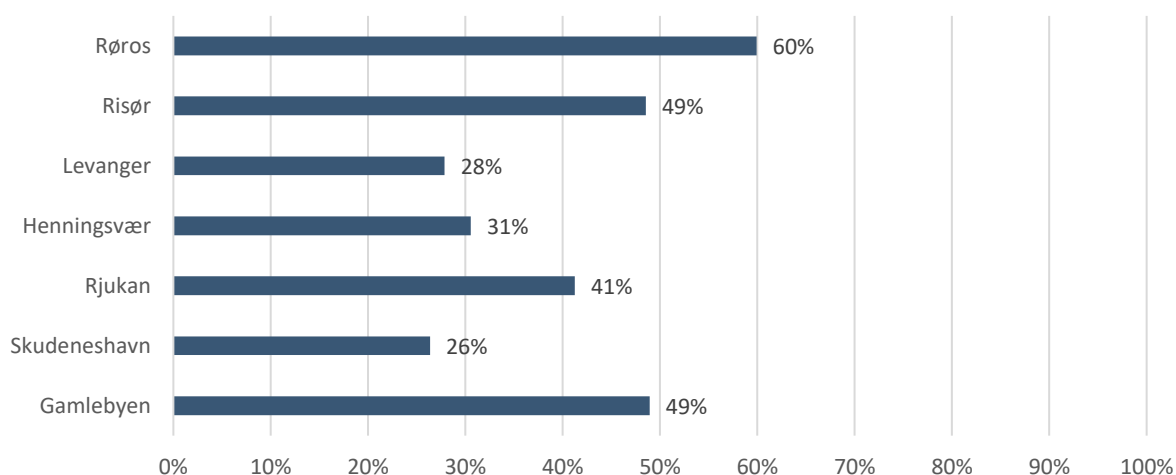
For hvert av de syv kulturmiljøene spurte vi respondentene om de har:

- vært der mange ganger
- vært der én eller noen få ganger
- ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene
- ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø
- ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet
- kjenner ikke til

Flest respondenter kjenner til og/eller har vært i Røros. Færrest kjenner til og/eller har vært i Skudeneshavn og Levanger. Det er størst spredning over skalaen for Skudeneshavn, Gamlebyen og Levanger. Figur 7 viser for hvert av de syv kulturmiljøene, andelen som «har vært der mange ganger» eller «har vært der én eller noen få ganger».

Figuren viser at flest, 60 prosent, har vært på Røros mens nesten halvparten har vært i henholdsvis Gamlebyen og Risør. Færrest har vært i Skudeneshavn (26 prosent) og Levanger (28 prosent).

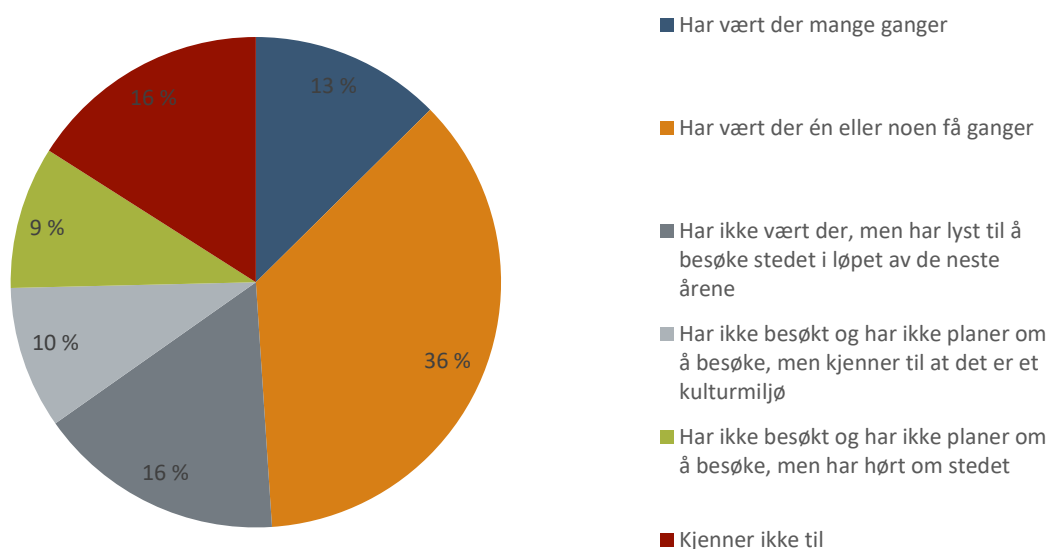
Figur 7: Besøk i hvert kulturmiljø. Andelen av respondenter som «har vært der mange ganger» eller «har vært der én eller noen få ganger».

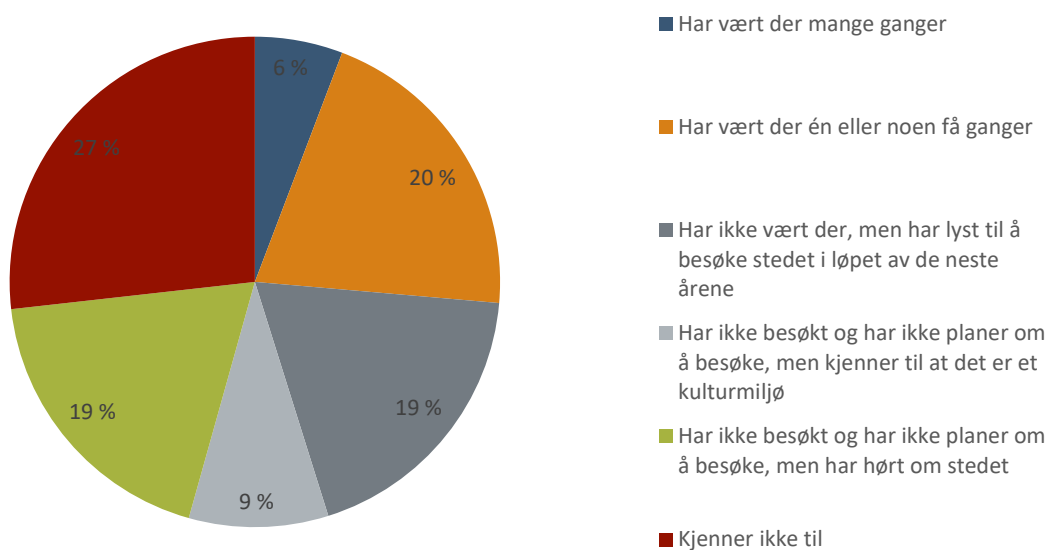
Det kan være interessant å se nærmere på besøk og kjennskap til hvert av kulturmiljøene. I det følgende presenteres svarene om besøk og kjennskap for hvert av de syv kulturmiljøene.

Figurene 8-14 taler for seg selv. Men vi kan se at det er flest som kjenner til at Rjukan er et kulturmiljø, men som likevel ikke har planer om å besøke stedet. Flest har lyst til å besøke Henningsvær, mens færrest har lyst til å besøke Levanger i løpet av de neste årene.

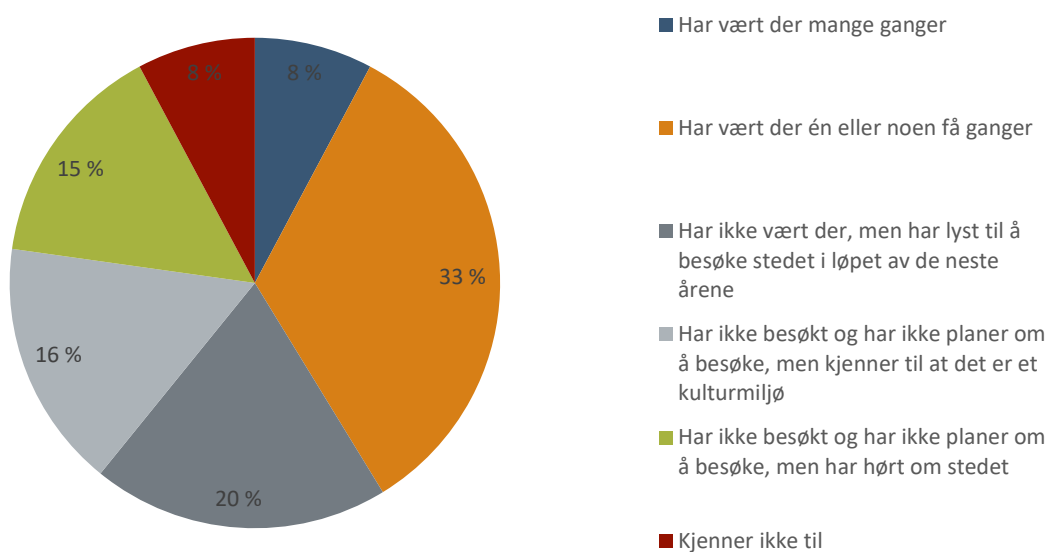
Figur 8: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Gamlebyen?»

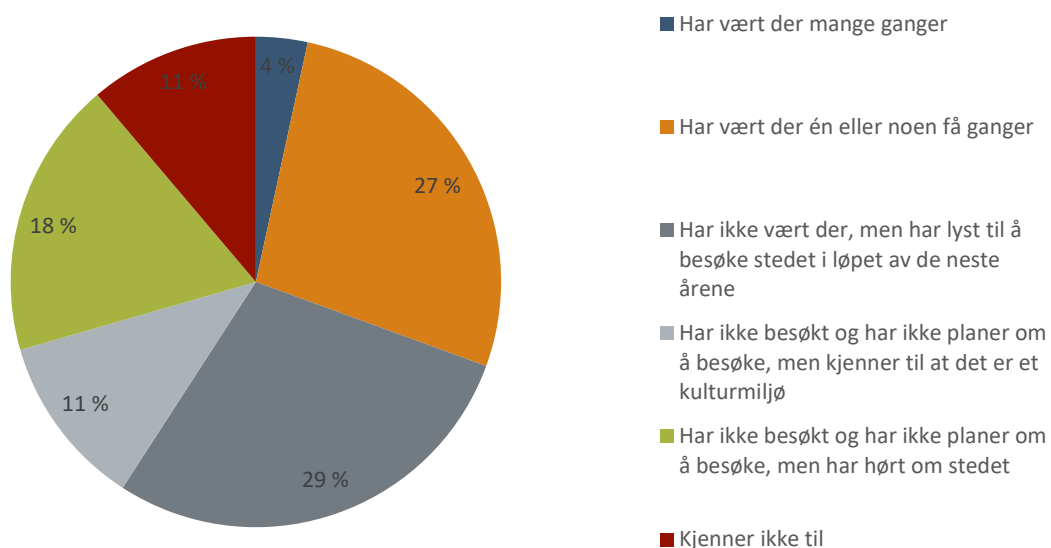
Figur 9: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Skudeneshavn?»

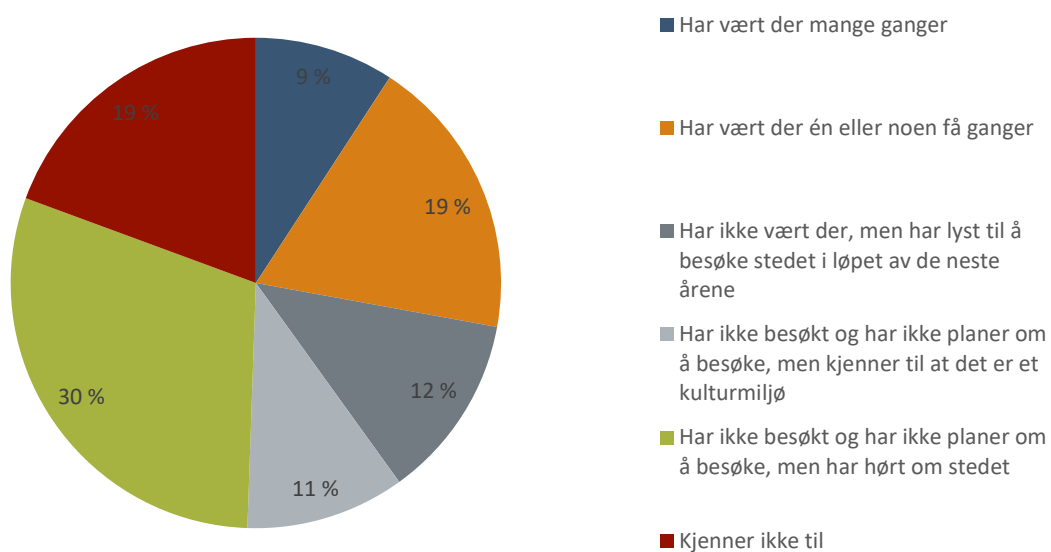
Figur 10: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Rjukan?»

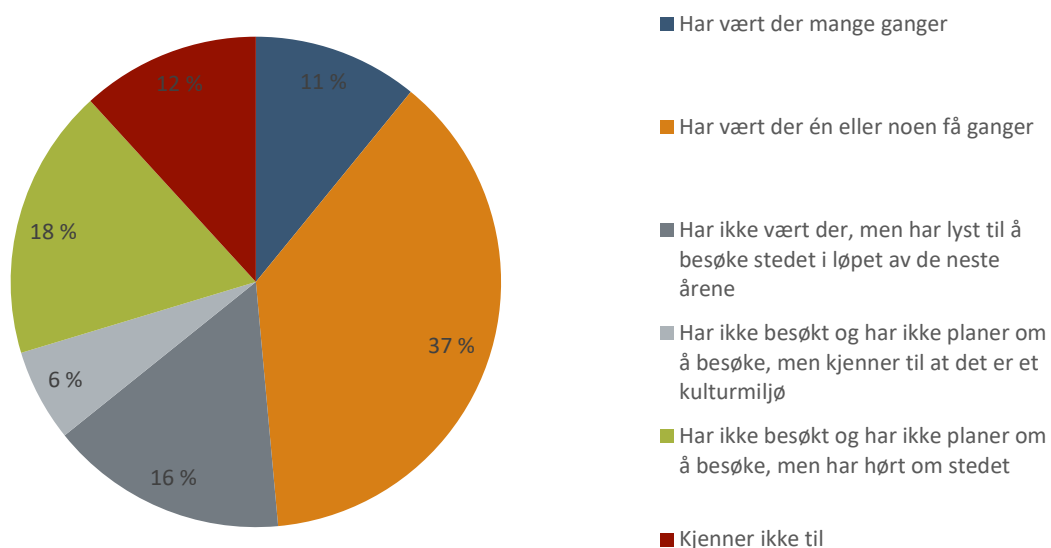
Figur 11: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Henningsvær?»

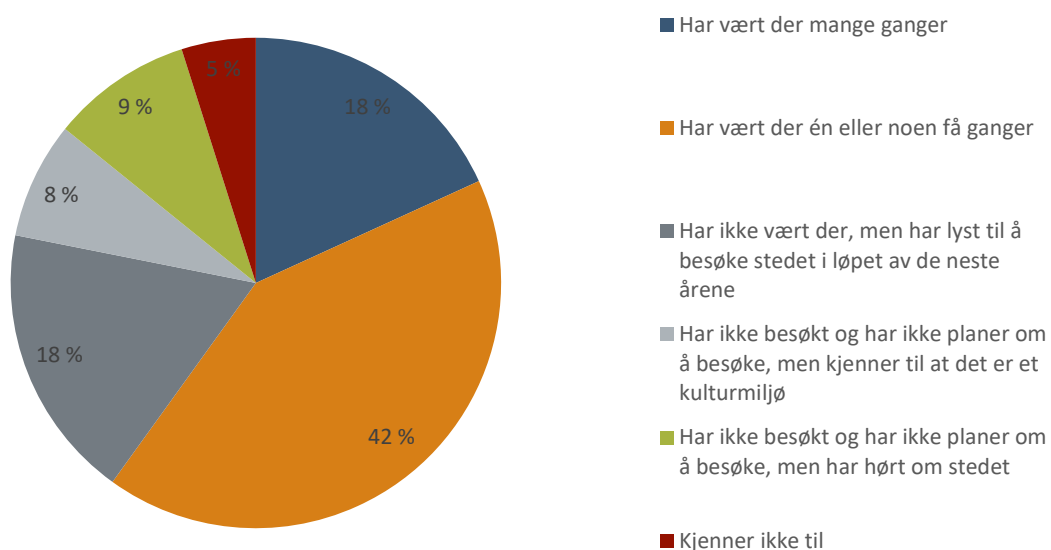
Figur 12: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Levanger?»

Figur 13: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Risør?»

Figur 14: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Røros?»

3.3.2. Kjennskap til kulturmiljøene varierer med landsdelen respondenten kommer fra

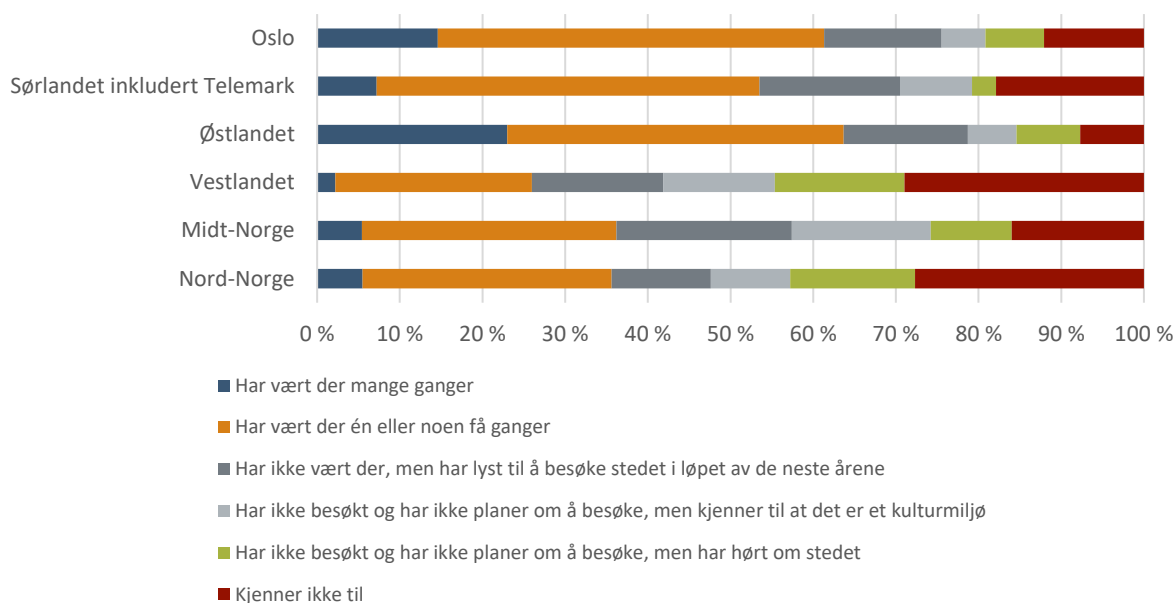
Det kan være grunn til å tro at kjennskap og holdninger til de ulike kulturmiljøene kan variere med hvilken landsdel respondentene kommer fra. De som bor nærmere et kulturmiljø, kan både kjenne kulturmiljøet bedre og bruke det oftere enn de som bor lenger unna.

Figurene 15-21 viser tydelig at det er flere som har vært i og kjenner til kulturmiljøene i egen landsdel og i nærliggende landsdeler, enn kulturmiljøer andre steder i landet. Dette gjelder gjennomgående for alle

kulturmiljøene. Det er imidlertid noen forskjeller, og noen kulturmiljøer er mer besøkt og bedre kjent også utenfor egen landsdel/nærliggende landsdel enn andre.

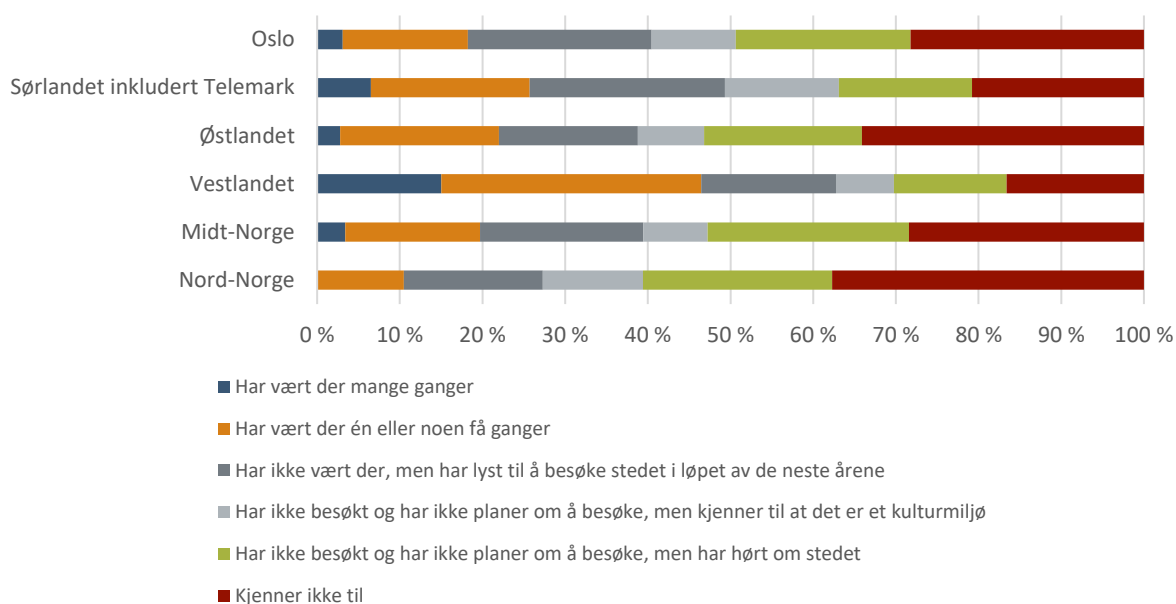
Mer enn 60 prosent av respondentene i Oslo og øvrige Østlandet har vært i Gamlebyen i Fredrikstad minst en gang, se figur 15. Respondenter fra Vestlandet har i minst grad vært i Gamlebyen, bare cirka en fjerdedel har vært der en eller flere ganger. Det er også respondentene på Vestlandet og Nord-Norge som i minst grad kjenner til Gamlebyen, nesten 30 prosent av respondentene i disse landsdelene kjenner ikke til Gamlebyen.

Figur 15: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Gamlebyen?» fordelt på landsdeler

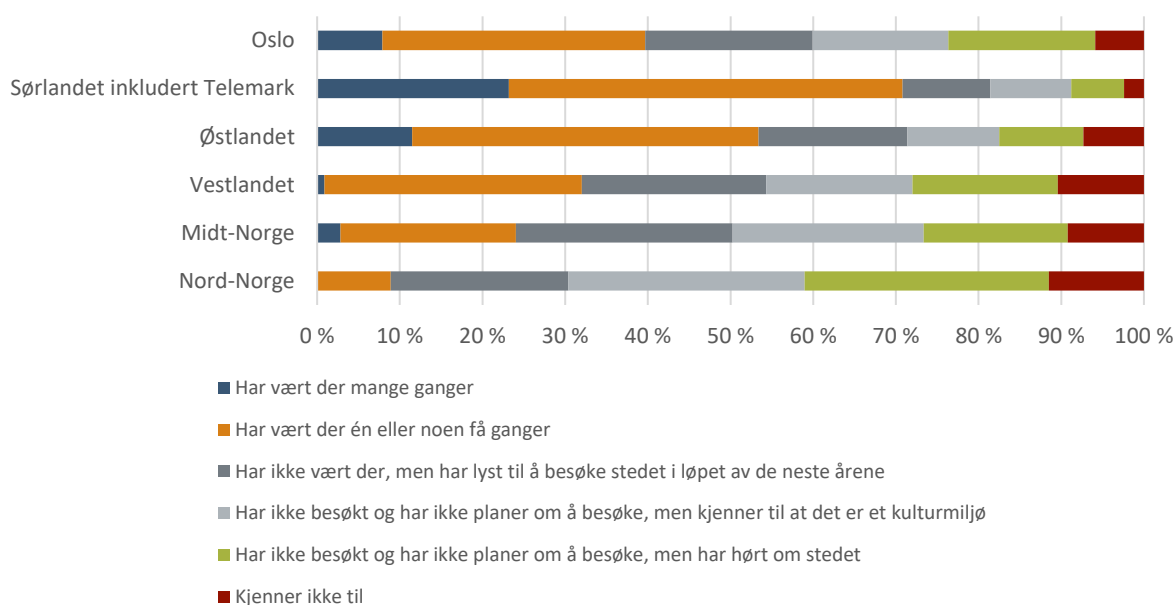
For Skudeneshavn er det ikke overraskende folk på Vestlandet som har vært der mest, men mindre enn halvparten av vestlendingene har vært der, se figur 16. For de andre landsdelene er det bare i størrelsesorden en fjerdedel som har vært i Skudeneshavn. Relativt mange kjenner heller ikke til dette kulturmiljøet, og færrest i Nord-Norge og på Østlandet, hvor henholdsvis 40 og 35 prosent ikke kjenner til Skudeneshavn.

Figur 16: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Skudeneshavn?» fordelt på landsdeler

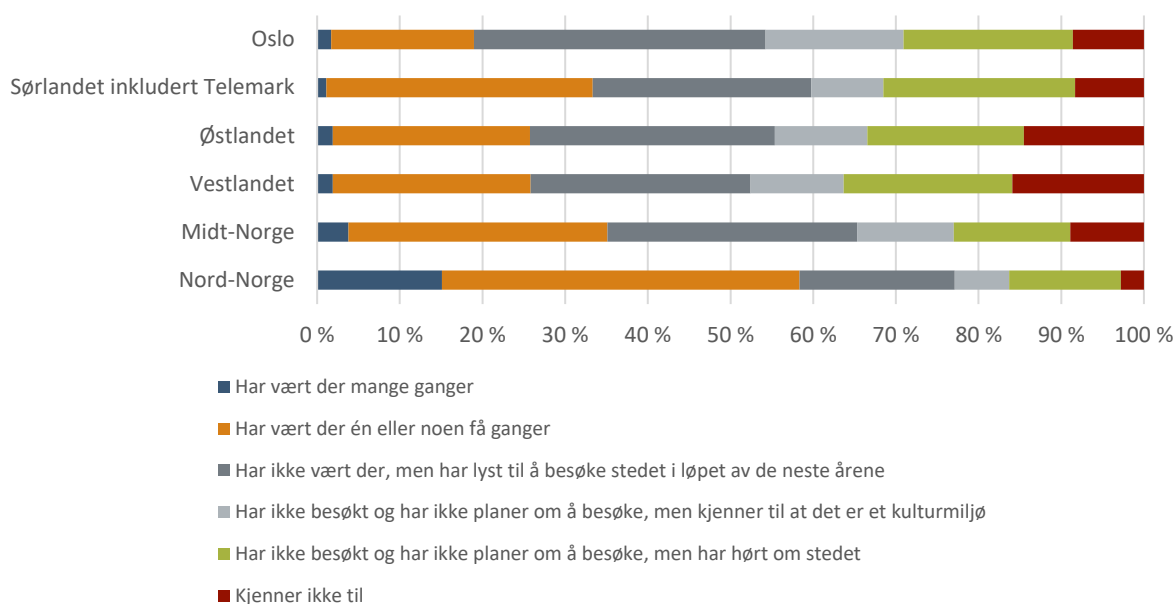
Rjukan er mest besøkt av folk fra Sørlandet og Telemark. I overkant av 70 prosent av disse respondentene har vært der, men også mer enn halvparten av respondentene fra Østlandet har vært der. Dette fremgår av figur 17. Det er ganske få i hele landet som ikke kjenner til Rjukan. Flest i Nord-Norge kjenner ikke til dette kulturmiljøet.

Figur 17: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Rjukan?» fordelt på landsdeler

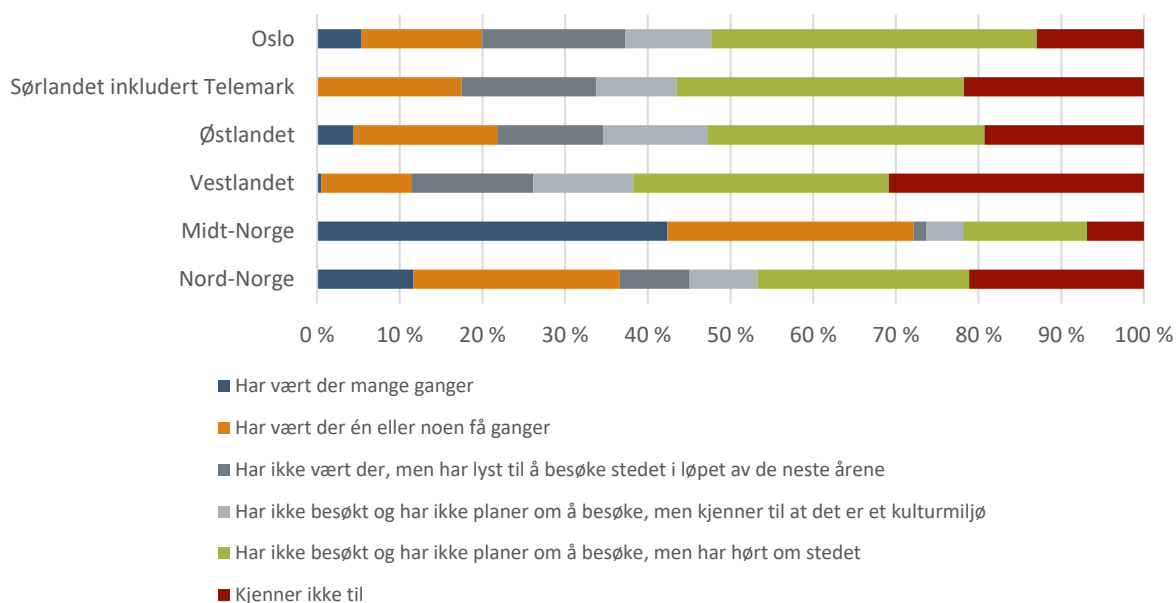
Ikke overraskende er det flest fra Nord-Norge som har vært i Henningsvær. Færrest fra Oslo har vært der, bare 20 prosent. Det er imidlertid få som ikke kjenner til Henningsvær; og de flest av disse bor på Vestlandet, tett fulgt av Østlandet (se figur 18).

Figur 18: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Henningsvær?» fordelt på landsdeler

Desidert flest fra Midt-Norge har vært i Levanger. Mer enn 70 prosent av disse respondentene har vært der en eller flere ganger, mens færrest fra Vestlandet har vært der. Det er ganske mange som ikke kjenner til Levanger, og aller flest på Vestlandet hvor det er over 30 prosent som ikke kjenner til stedet, se figur 19.

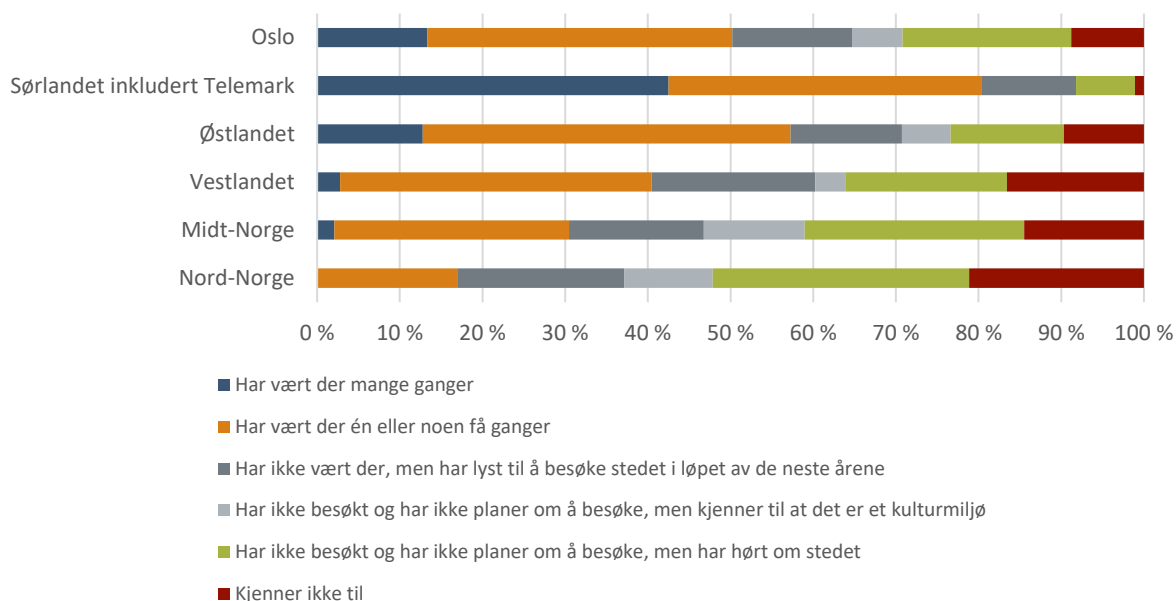
Figur 19: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Levanger?» fordelt på landsdeler

80 prosent av folk på Sørlandet, inkludert Telemark, har vært i Risør minst en gang, og også cirka halvparten av folk fra Østlandet og Oslo har vært der minst en gang. Svært få fra Nord-Norge har vært i Risør, og ingen har vært

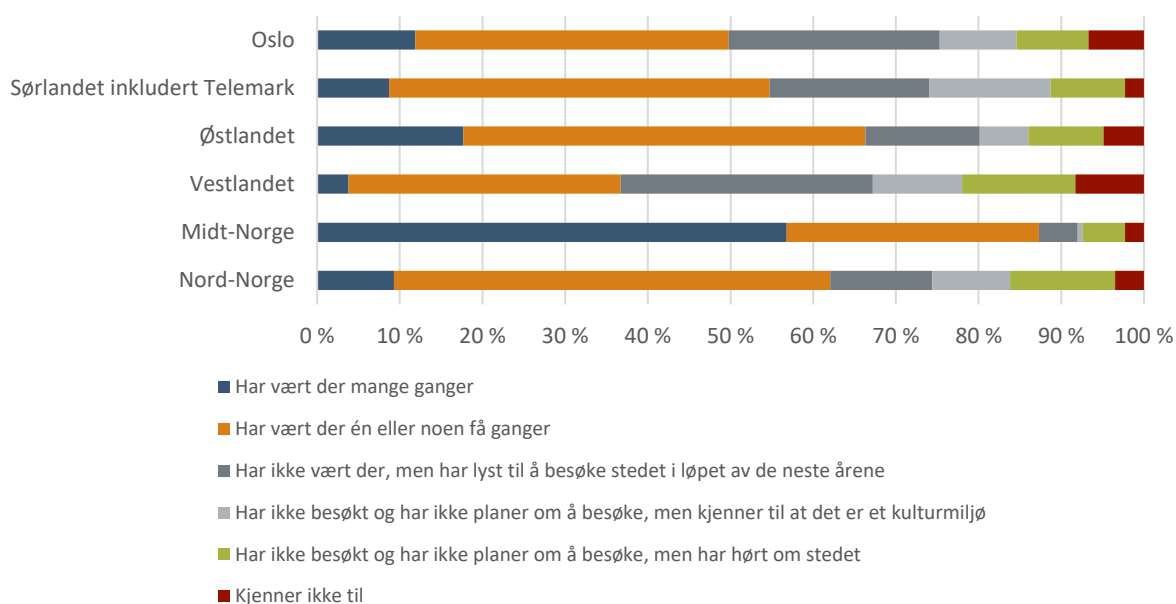
der mange ganger. Risør er heller ikke så godt kjent utenfor Sørlandet og til dels Oslo, og mer enn 20 prosent av respondentene fra Nord-Norge oppgir at de ikke kjenner dette kulturmiljøet, se figur 20.

Figur 20: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Risør?» fordelt på landsdeler

Nærmere 90 prosent av respondentene fra Midt-Norge har vært på Røros. Vestlendingene har i minst grad vært der, mens 50-65 prosent av respondenter i resten av landet har vært der minst en gang. Røros er det stedet færrest *ikke* kjenner til.

Figur 21: Respondentenes svar på «hvor godt vil du si at du kjenner til Røros?» fordelt på landsdeler

3.4. Verdien av kulturminner og kulturmiljøer

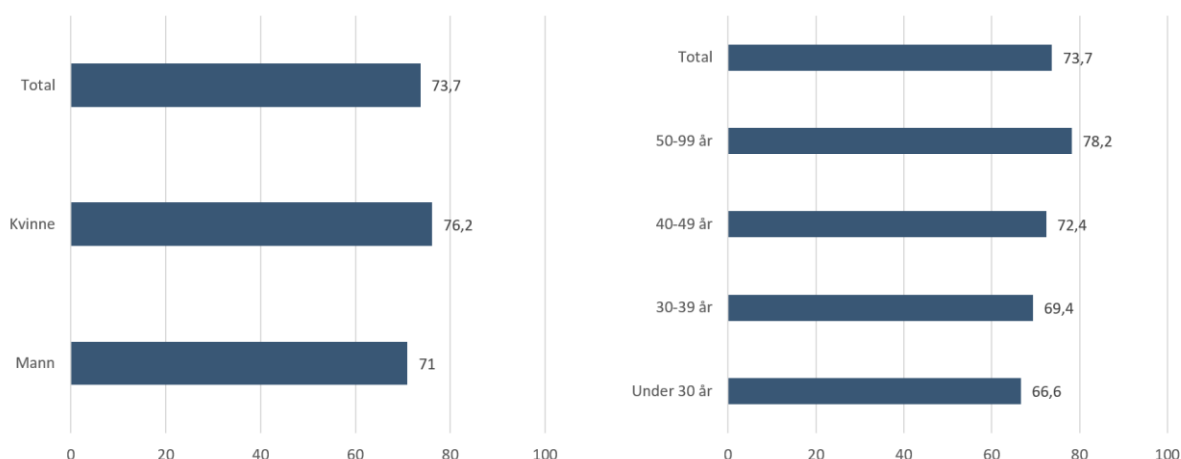
Respondentenes vurdering av verdien av kulturminner og kulturmiljøer er en viktig del av denne undersøkelsen. Vi har derfor spurt respondentene om verdien av å bevare kulturminner og kulturmiljøer generelt og av å bevare de syv kulturmiljøene.

3.4.1. Verdien av å bevare kulturminner og kulturmiljøer

Spørsmålet lød «For å bevare (opprettholde) kvaliteten på kulturminner og kulturmiljøer i Norge på dagens nivå, trengs det vedlikehold og utbedringer, ellers vil de forfalle. Hvor stor verdi har det for deg å ta vare på kulturmiljøer i Norge?». Deretter ba vi respondenten om å flytte en markør på en skala fra 0 til 100, der 0 = ingen verdi i det hele tatt, 1 = svært liten verdi og 100 = svært stor verdi.

Gjennomsnittsverdien vises i figuren nedenfor, for hele utvalget og fordelt på henholdsvis kjønn og alder.

Figur 22: Gjennomsnittsverdien av kulturminner og kulturmiljøer generelt, og for henholdsvis kvinner og menn og ulike aldersgrupper

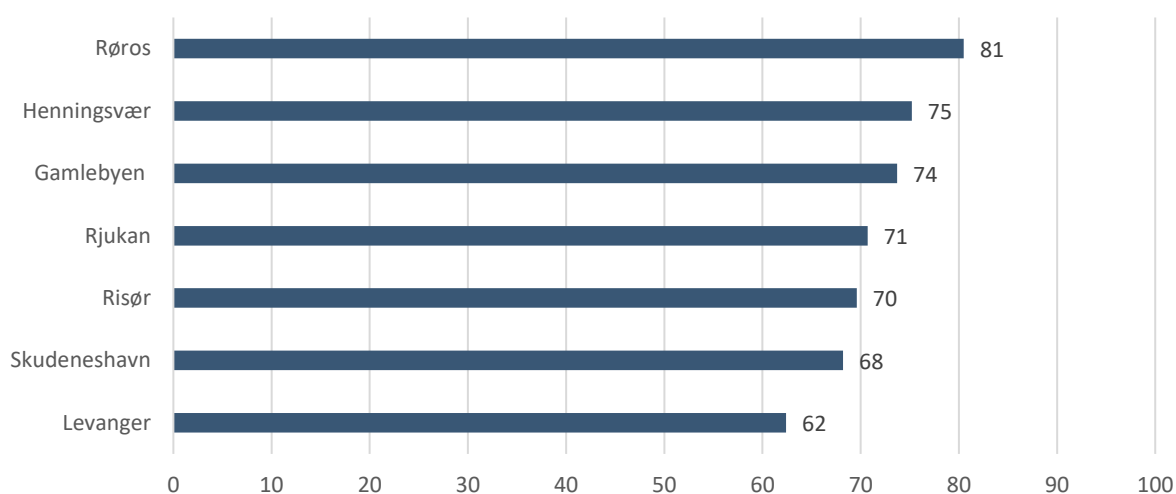

Respondentene har i gjennomsnitt oppgitt verdien 73,7 som verdien det har for dem å bevare kulturminner og kulturmiljøer. Figur 22 viser at kvinner gjennomsnittlig har noe høyere verdi enn menn. Kvinner har en gjennomsnittsverdi på 76,2 mens gjennomsnittsverdien for menn er 71. Eldre respondenter oppgir gjennomsnittlig høyere verdier enn yngre.

3.4.2. Verdien av å bevare de syv kulturmiljøene

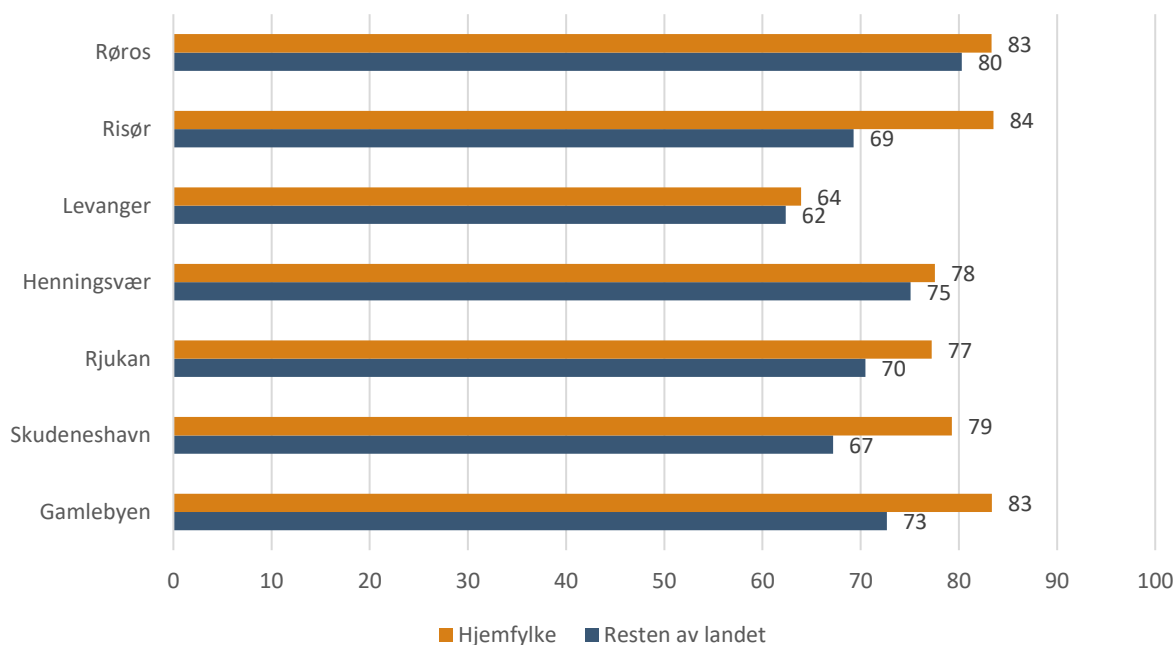
Vi har også bedt respondentene oppgi hvilken verdi det har for dem å bevare hvert av de syv kulturmiljøene. Gjennomsnittsverdien for alle de syv kulturmiljøene er 71,5. Det fremgår av figur 23 at det har størst verdi for folk å bevare Røros, der gjennomsnittsverdien er 80,5, nest størst å bevare Henningsvær (75,2), og deretter Gamlebyen (73,7) og Rjukan (70,7). Det har minst verdi for respondentene å bevare Levanger (62,4), nest minst å bevare Skudeneshavn (68,2) og deretter Risør (69,6).

Figur 23: Gjennomsnittsverdien for de ulike kulturmiljøene

Det er rimelig grunn til å anta at kjennskap til og bruk av/besøk til kulturmiljøet, kan øke den oppgitte verdien for å bevare kulturmiljøet. I figur 24 nedenfor har vi derfor vist den gjennomsnittlige verdien for respondenter som bor i fylket der det aktuelle kulturmiljøet ligger, sammenlignet med verdien for respondenter som bor utenfor fylket. Figuren viser at det har større verdi å bevare et kulturmiljø for folk som bor i samme fylke som kulturmiljøet. Differansen er størst for Risør og minst for Levanger.

Figur 24: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på kulturmiljøet for respondenter fra hjemfylket til kulturmiljøet (gul søyle viser hjemfylke mens blå søyle viser respondenter fra resten av landet)

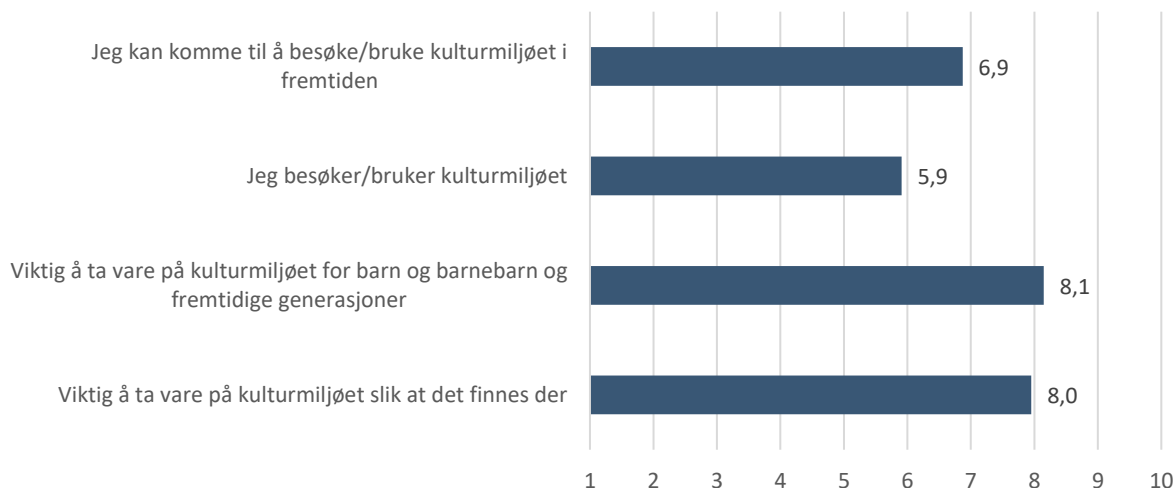
3.4.3. Årsaker til at kulturminnene og kulturmiljøene har verdi

Det kan være flere grunner til at kulturminner og kulturmiljøer har verdi for folk. I spørsmål om «hvilke grunner er det til at du oppgav at noen kulturmiljøer har en verdi for deg» ble de bedt om å gi score mellom 1 og 10 for

fire påstander. De to første påstandene er knyttet opp mot henholdsvis opsjonsverdi (mulighet for fremtidig bruk) og nåværende bruksverdier, mens de to siste påstandene er knyttet til ikke-bruksverdier.

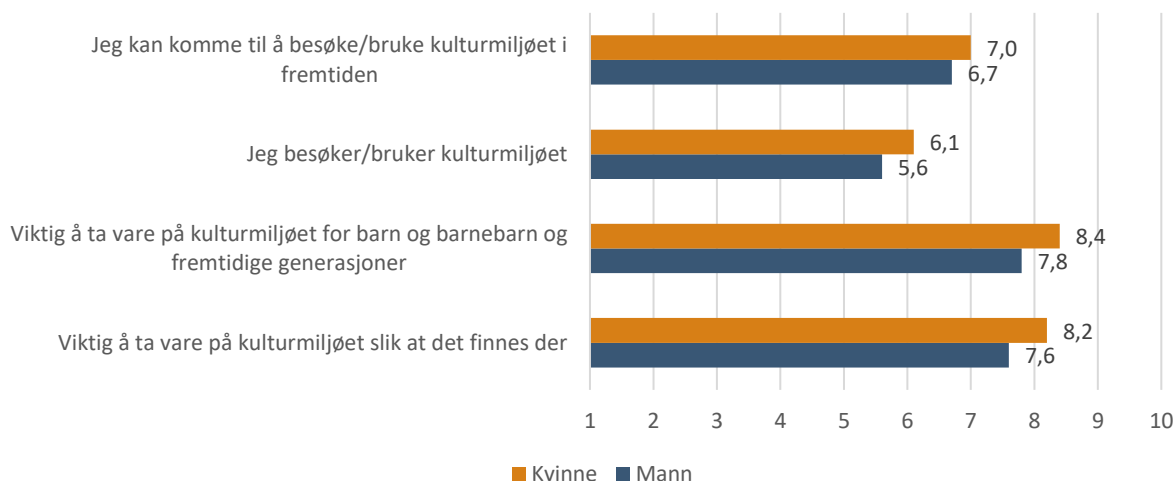
Figur 25 viser at ikke-bruksverdiene er viktigst for respondentene. Aller viktigst er det å ta vare på kulturmiljøet for barn og barnebarn og fremtidige generasjoner. Det er også viktig å ta vare på kulturmiljøet slik at det finnes der.

Figur 25: Årsaker til at kulturminnene og kulturmiljøene har en verdi for respondentene. På en skala fra 1 til 10, der 1 er «ikke viktig i det hele tatt» og 10 er «svært viktig».

I figur 26 har vi vist svarene på samme spørsmål, fordelt på kvinner og menn. Da kan vi se at kvinner jevnt over synes at alle grunner til å ta vare på kulturmiljøene er viktigere enn menn.

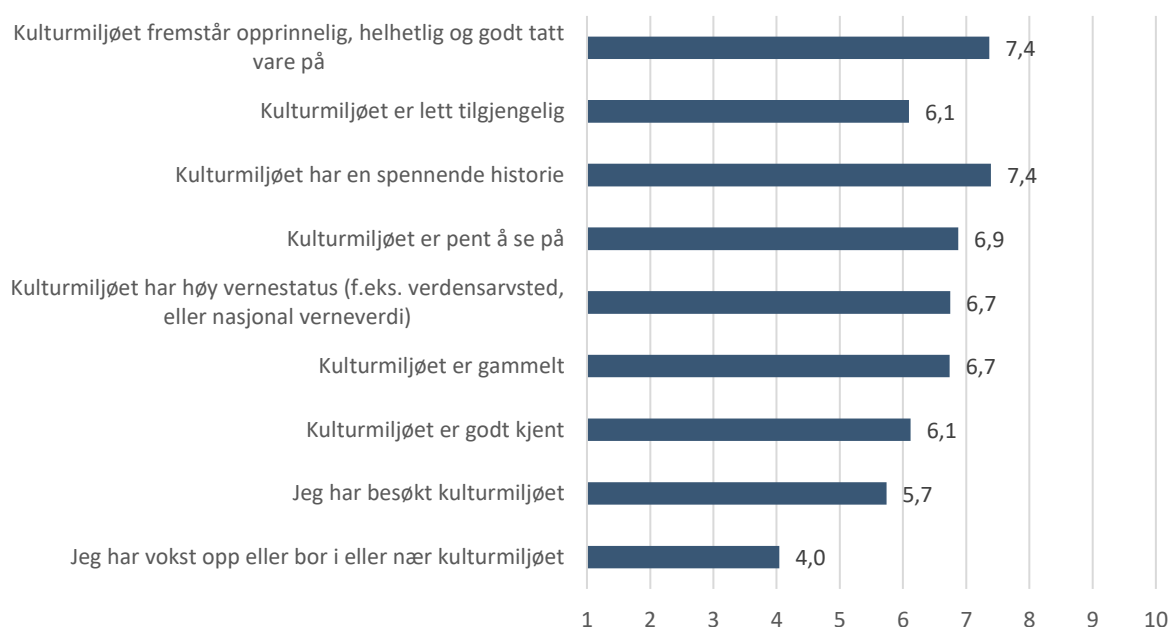
Figur 26: Årsaker til at kulturminnene og kulturmiljøene har en verdi for respondentene, fordelt på kjønn

Vi undersøkte også hvor viktig visse andre faktorer var for respondentenes verdivurdering av de syv kulturmiljøene. Også her ba vi respondenten oppgi hvor viktig det var, der 1 er ikke viktig i det hele tatt og 10 er svært viktig. De viktigste faktorene er at kulturmiljøet har en spennende historie, og at det fremstår opprinnelig, helhetlig og godt tatt vare på.

Den faktoren respondentene selv mener er minst viktig av de som var satt opp, var at de har vokst opp eller bor nær kulturmiljøet eller at man har besøkt kulturmiljøet. Vi så foran at kjennskap til og besøk i kulturmiljøet, og om det ligger i bostedsfylket til respondentene, hadde betydning for hvilken verdi de oppgav. Dette er imidlertid deres egen vurdering av hvilke faktorer som var viktigst da de oppga sin verdi for de syv kulturmiljøene. Det er verdt å merke seg at dette spørsmålet ble stilt felles for alle kulturmiljøene. Det kan derfor være at for deres nærmeste kulturmiljø, er dette en viktig faktor, men for de syv samlet, stiller det seg annerledes.

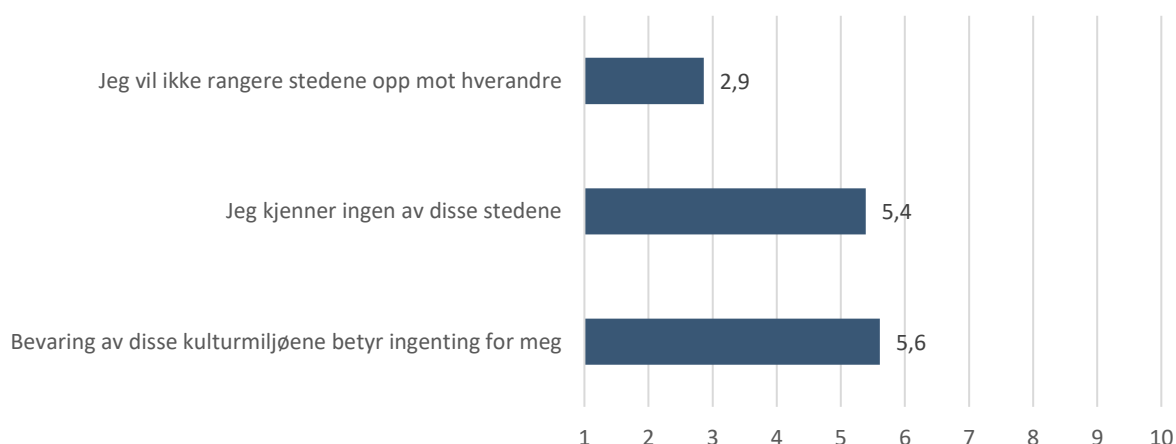
Figur 27: Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de syv kulturmiljøene har for deg? Fra 1 – ikke viktig i det hele tatt til 10 – svært viktig.

3.4.4. Årsaker til at kulturminner og kulturmiljøer for noen ikke har verdi

De som svarte at bevaring av kulturmiljøene ikke hadde noen verdi for dem, fikk et oppfølgingsspørsmål med tre svaralternativer, som de ble bedt om å gi score etter viktighet, fra 1 til 10. Flest svarte at bevaring av kulturmiljøene ikke betyr noen ting for dem, nest flest svarte at de ikke kjente til noen av stedene. En viss andel svarte også at de ikke ville rangere de ulike stedene opp mot hverandre.

Figur 28: Hvor viktig var følgende forhold da du oppga at kulturmiljøene ikke har en verdi for deg? Fra 1 – ikke viktig i det hele tatt til 10 – svært viktig.

3.4.5. Sammenheng mellom oppgitt verdi og oppfatning om kulturmiljøets tilstand

Respondentene ble også spurt om hva de mente om tilstanden til og bevaringen av det enkelte kulturmiljøet og hva det hadde å si for verdien av det. Dette var formulert som to påstander der de kunne plassere seg selv mellom 1 – helt uenig og 5 – helt enig.

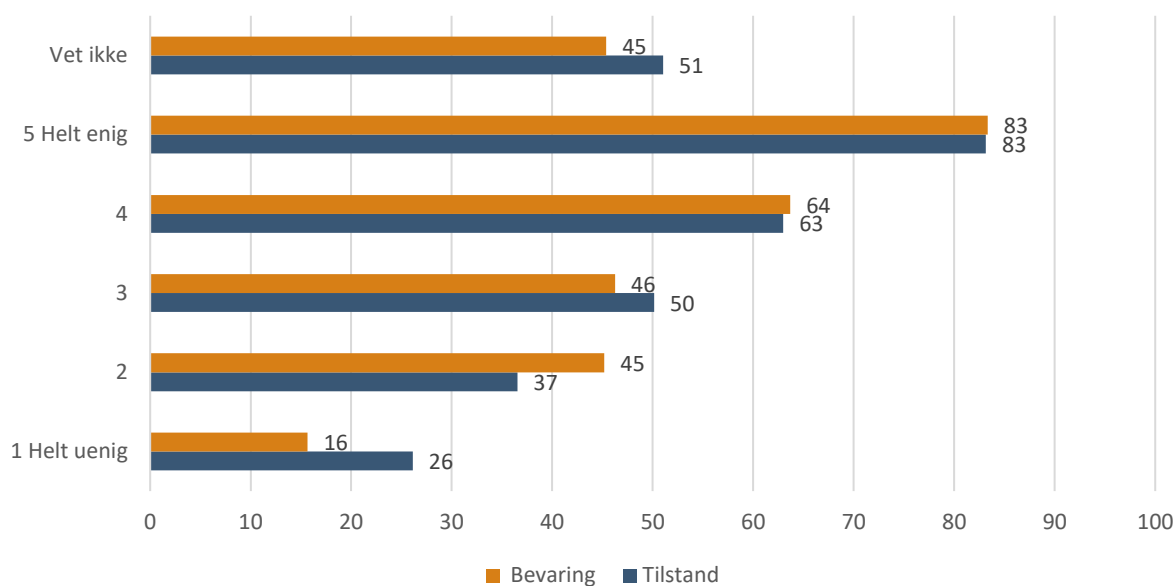
Påstanden om tilstand lød: «At bygningene i dette kulturmiljøet har god tilstand er viktig for verdien av kulturmiljøet» og påstanden om bevaring lød «At dette kulturmiljøet fremstår som opprinnelig, helhetlig og godt bevart, er viktig for verdien av det».

For å undersøke forholdet mellom bevaring, tilstand og verdi for det enkelte kulturmiljøet har vi sammenstilt svarene på påstandene om bevaring og tilstand med verdien respondentene oppgir for hvert av de syv kulturmiljøene.

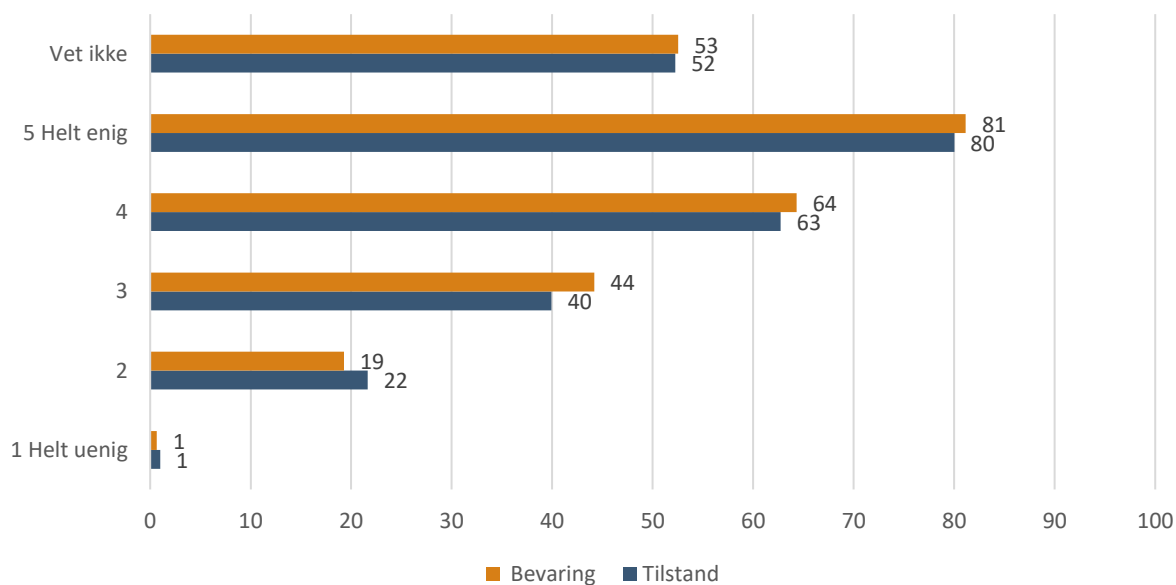
Vi ser at de som er mest enig i at tilstand og bevaring er viktig for verdien av kulturmiljøet, også oppgir at kulturmiljøet har høy verdi for dem.

I figurene 29-35 viser vi sammenhengen mellom vurdering av henholdsvis tilstand og bevaring og oppgitt verdi for de syv kulturmiljøene. Vi ser at mønsteret er til forveksling likt for alle kulturmiljøene; med økende angitt verdi desto mer enig respondenten er i at god tilstand og bevaring er viktig.

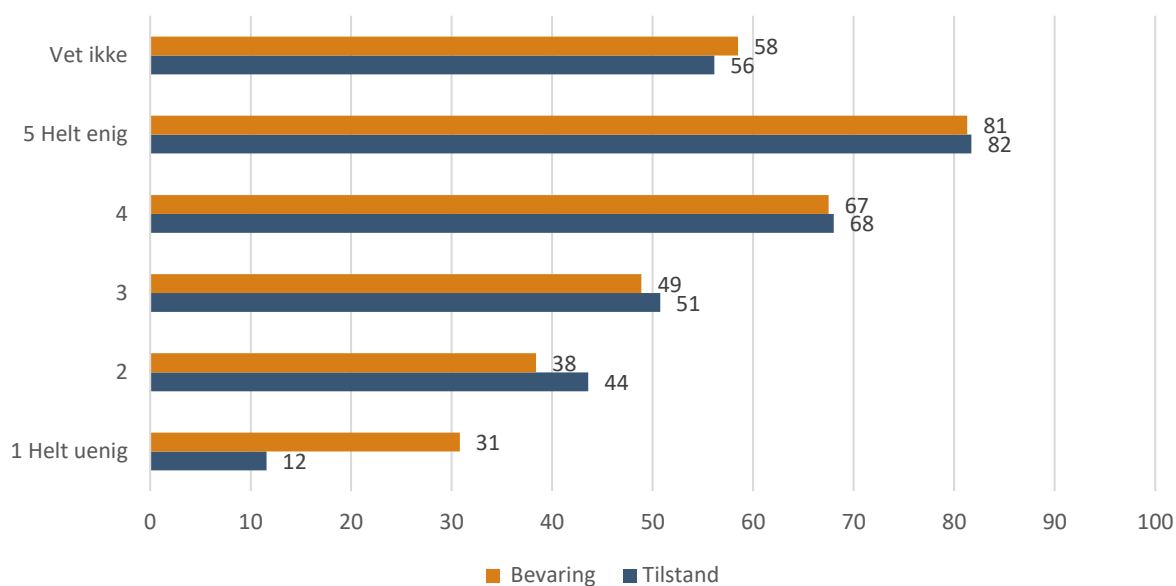
Figur 29: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Gamlebyen avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Gamlebyen.

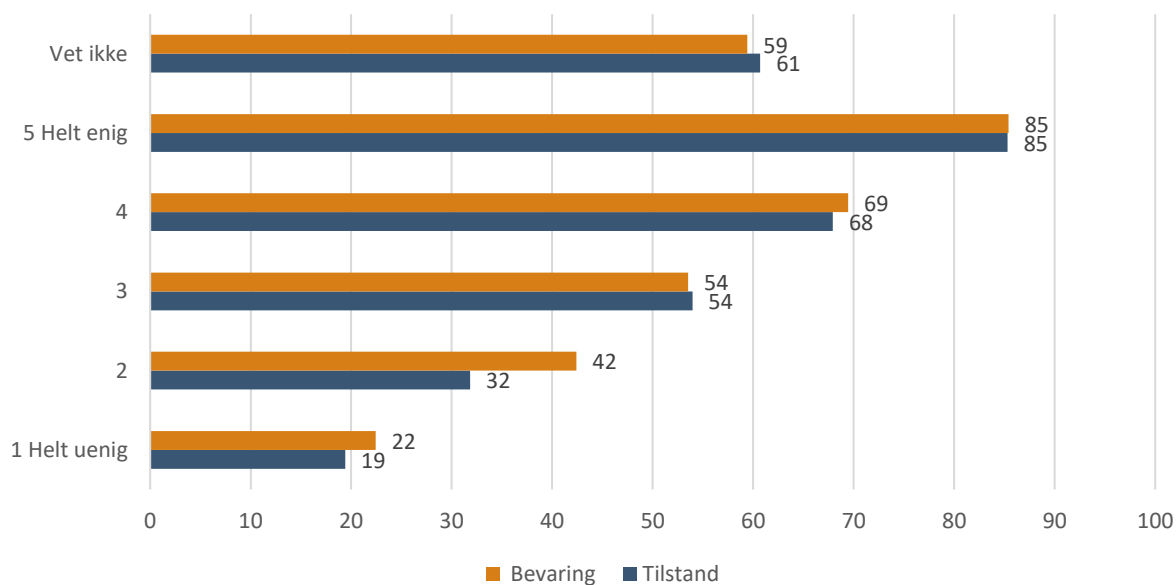
Figur 30: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Skudeneshavn avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Skudeneshavn.

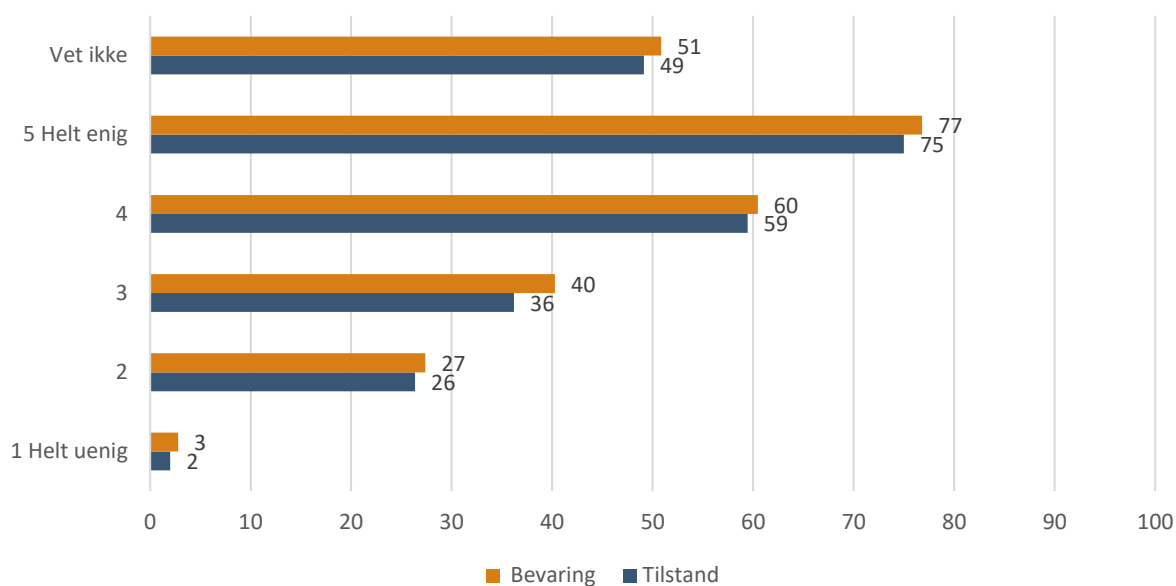
Figur 31: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Rjukan avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Rjukan.

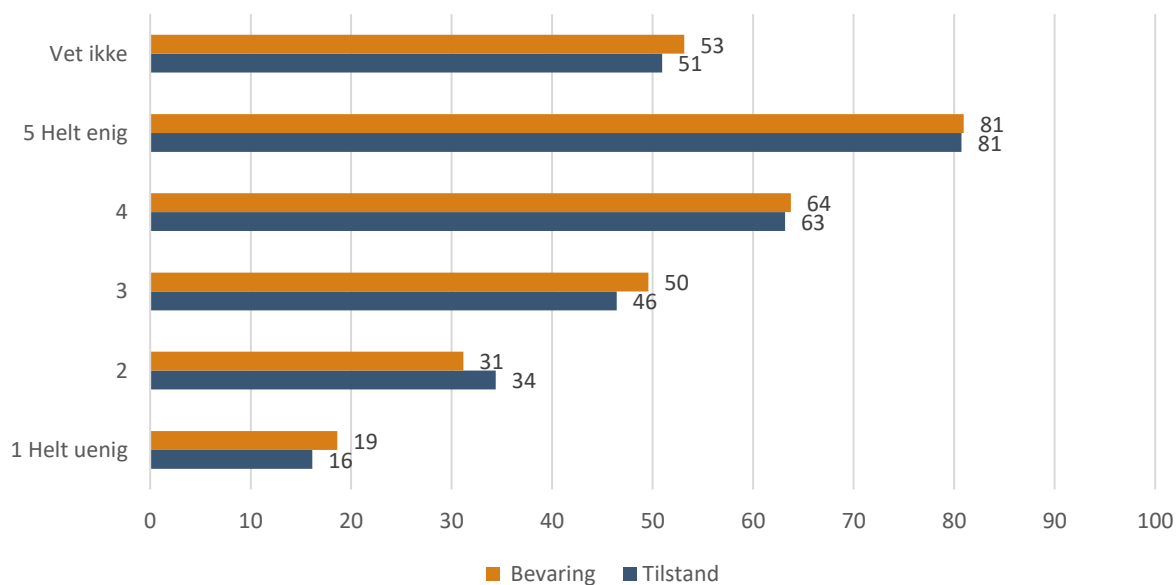
Figur 32: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Henningsvær avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Henningsvær.

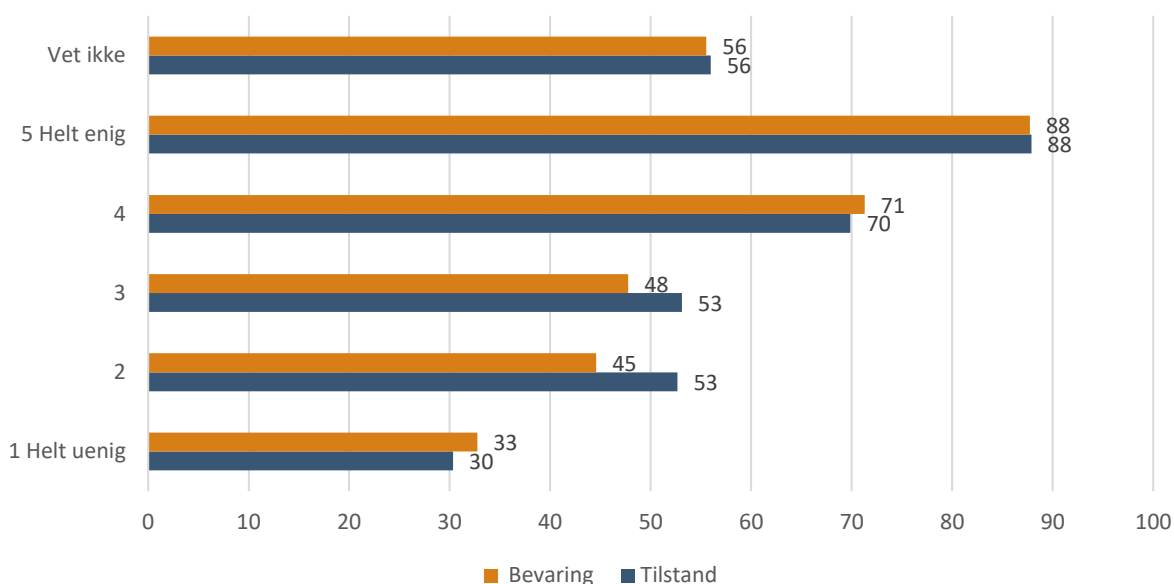
Figur 33: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Levanger avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Levanger.

Figur 34: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Risør avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Risør.

Figur 35: Gjennomsnittlig verdi av å ta vare på Røros avhengig av svar på spørsmål om viktighet av god tilstand og bevaring for verdien av Røros.

3.5. Hva forklarer folks verdivurdering av kulturminner og kulturmiljøer

For å undersøke nærmere hvilke faktorer som kan forklare respondentenes verdivurderinger av de ulike kulturmiljøene, har vi gjennomført en regresjonsanalyse for hvert av de syv kulturmiljøene.

For hvert av kulturmiljøene har vi brukt den oppgitte verdien som den avhengige variabelen i en multipl regressjonsanalyse for å identifisere hvilke faktorer som forklarer oppgitt verdi.

Vi har benyttet svar på ulike spørsmål i undersøkelsen som mulige forklaringsvariabler, enten direkte eller ved å generere nye variabler ved å kombinere svar på spørsmål etc. Vi har generert to nye variabler for å kunne si noe om generelt positive eller negative holdninger til kulturminner og kulturmiljøer. Disse ble laget ved å generere en variabel som tok gjennomsnittet av svar knyttet til de positivt ladede påstandene om holdninger til kulturmiljøer, der man kunne svare på en femdelt skala fra 1 – helt uenig til 5 – helt enig. Vi definerte «lav score» som mindre enn eller lik 3,5. Ca. 15 prosent av utvalget havnet innenfor denne kategorien.

Det er også rimelig å anta at kunnskap er viktig for folks vurdering av verdien av kulturmiljøene. Variabelen kunnskap i vår regresjonsanalyse er respondentens egen oppfatning om egen kunnskap om bevaringen og tilstanden til kulturminner og kulturmiljøer generelt.

Vi ønsker også å teste om nærhet til kulturmiljøet er viktig og har derfor lagt inn en dummy for om respondenten bor i samme landsdel eller om kulturmiljøet ligger i hjemfylket til respondenten.

I tillegg har vi inkludert variabler om bruk, herunder om respondenten oppgir at de har kjennskap til eller har besøkt det aktuelle kulturmiljøet. Vi har også kontrollert for ulike bakgrunnsvariabler som utdanningsnivå, kjønn, alder, om de er medlem i en kulturvernorganisasjon, samt husholdningsinntekt.

Deskriptiv statistikk av variablene er gitt i Tabell 3 under, med antall observasjoner, gjennomsnitt, standardavvik, minimumsverdi og maksimumsverdi.

Tabell 3: Deskriptiv statistikk for variabler i den multiple regresjonen

Variabel	Obs	Gjennomsnitt	Standardavvik	Min	Max
Verdi Gamlebyen	879	73,33	25,43	0	100
Verdi Skudeneshavn	791	68,17	26,86	0	100
Verdi Rjukan	863	70,70	25,65	0	100
Verdi Henningsvær	825	75,21	24,17	0	100
Verdi Levanger	768	62,41	28,07	0	100
Verdi Risør	838	69,61	25,28	0	100
Verdi Røros	907	80,55	22,68	0	100
Kunnskap	1001	4,40	1,91	1	10
Viktighet av bevaring	1001	7,00	2,05	1	10
Lav score holdninger	1001	0,15	0,35	0	1
Alder	1001	49,15	17,46	18	87
Alder^2	1001	2720	1731	324	7569
Kvinne	1001	0,52	0,50	0	1
Log husholdningsinntekt	1001	13,35	0,60	10,82	14,22
Høy utdanning f.o.m. 4 år	1001	0,16	0,36	0	1
Medlem organisasjon	1001	0,11	0,32	0	1
Kjennskap Gamlebyen	1001	0,75	0,44	0	1
Kjennskap Skudeneshavn	1001	0,54	0,50	0	1
Kjennskap Rjukan	1001	0,77	0,42	0	1
Kjennskap Henningsvær	1001	0,71	0,46	0	1
Kjennskap Levanger	1001	0,51	0,50	0	1
Kjennskap Risør	1001	0,70	0,46	0	1
Kjennskap Røros	1001	0,86	0,35	0	1
Besøkt Gamlebyen	1001	0,49	0,50	0	1
Besøkt Skudeneshavn	1001	0,26	0,44	0	1
Besøkt Rjukan	1001	0,41	0,49	0	1
Besøkt Henningsvær	1001	0,31	0,46	0	1
Besøkt Levanger	1001	0,28	0,45	0	1
Besøkt Risør	1001	0,49	0,50	0	1
Besøkt Røros	1001	0,60	0,49	0	1

Resultater fra regresjonsanalysen er vist i Tabell 4. Det fremgår av tabellen at variabelen kunnskap om tilstand og bevaring ikke er signifikant, og dermed ikke kan forklare verdien respondenten har oppgitt for kulturmiljøet. Derimot ser det ut til at holdningen at det er viktig at kulturmiljøet fremstår som opprinnelig, helhetlig og godt bevart har en signifikant positiv sammenheng med oppgitt verdi av kulturmiljøene. Dette gjelder for alle kulturmiljøene.

Lav score på holdninger til kulturminner og kulturmiljøer er signifikant for de fleste av kulturmiljøene. Denne variabelen har, som forventet, en negativ sammenheng med verdien av kulturmiljøet.

Nærhet, målt som at kulturmiljøet ligger i egen landsdel og hjemfylke, ser ut til å være signifikant bare for Skudeneshavn, Risør og Gamlebyen, og da med en positiv sammenheng med verdien av kulturmiljøene.

Kjennskap til det enkelte kulturmiljøet har en sterk signifikant positiv sammenheng med verdi for alle kulturmiljøene. For fire av kulturmiljøene er det en positiv signifikant sammenheng med å ha besøkt stedet.

Av bakgrunnsvariablene er alder signifikant positiv for Skudeneshavn, Rjukan, Levanger og Risør. Økt husholdningsinntekt ser ut til å ha en negativ sammenheng med folks (ikke-monetære) verdi av kulturmiljøene der den er signifikant.

Utdanningsnivå er kun signifikant for Rjukan, og der er det en negativ sammenheng mellom høyere utdanning negativt og oppgitt verdi for disse kulturmiljøene. Det å være medlem i en kulturvernorganisasjon er ikke signifikant for noen av kulturmiljøene.

De ulike regresjonsmodellene har en R^2 på mellom 0,35 og 0,46. Det betyr at variasjonen i bakgrunnsvariablene kan forklare mellom 35 og 46 prosent av variasjonen i oppgitt verdi av kulturmiljøene.

Tabell 4: Multiple regresjoner for å analysere hvilke faktorer som påvirker folks oppgitte (ikke-monetære) verdi for bevaring av de syv ulike kulturmiljøene

	(1) Verdi Gamlebyen	(2) Verdi Skudeneshavn	(3) Verdi Rjukan	(4) Verdi Henningsvær	(5) Verdi Levanger	(6) Verdi Risør	(7) Verdi Røros
Kunnskap	0.549 (0.391)	0.109 (0.414)	0.221 (0.415)	0.437 (0.384)	0.349 (0.467)	-0.000597 (0.393)	0.0481 (0.337)
Viktighet av bevaring	5.619*** (0.399)	6.229*** (0.422)	5.483*** (0.421)	4.863*** (0.405)	6.728*** (0.481)	6.062*** (0.399)	4.344*** (0.348)
Lav score holdninger	-7.364** (2.306)	-5.563* (2.471)	-4.242 (2.462)	-6.889** (2.326)	-3.351 (2.774)	-5.289* (2.373)	-7.280*** (1.964)
Alder	0.348 (0.271)	1.192*** (0.289)	0.604* (0.286)	0.298 (0.267)	0.763* (0.322)	0.964*** (0.275)	0.435 (0.238)
Alder^2	-0.00128 (0.00270)	-0.00962*** (0.00287)	-0.00430 (0.00287)	-0.00127 (0.00268)	-0.00539 (0.00322)	-0.00790** (0.00273)	-0.00187 (0.00237)
Kvinne	1.859 (1.366)	4.606** (1.456)	0.783 (1.461)	3.612** (1.358)	7.543*** (1.652)	3.051* (1.370)	2.293 (1.188)
Log husholdningsinntekt	-2.331 (1.192)	-4.069** (1.277)	-1.765 (1.248)	-1.338 (1.213)	-2.509 (1.445)	-1.782 (1.226)	-1.229 (1.046)
Høy utdanning master og høyere	-0.951 (1.833)	-0.667 (1.933)	-5.147** (1.959)	-1.501 (1.813)	-3.276 (2.166)	0.271 (1.820)	-1.543 (1.605)
Medlem organisasjon	-1.191 (2.187)	-0.460 (2.345)	-0.554 (2.334)	-3.212 (2.164)	0.395 (2.615)	-0.180 (2.215)	0.719 (1.897)
Egen landsdel	3.879** (1.435)	-1.926 (2.011)	-1.643 (3.098)	1.953 (3.052)	0.728 (2.641)	4.295 (2.640)	5.129* (2.456)
Hjemfylke	4.733 (2.935)	8.718** (3.140)	8.346 (5.030)	-1.032 (4.292)	4.437 (4.829)	0.518 (5.121)	-2.782 (3.112)
Kjennskap	7.677*** (2.021)	8.454*** (1.848)	12.34*** (2.055)	13.76*** (1.757)	9.090*** (2.122)	10.48*** (1.997)	17.65*** (2.162)
Har besøkt	4.209* (1.678)	7.085*** (1.895)	3.570* (1.645)	4.162** (1.596)	-3.149 (2.359)	3.333 (1.792)	2.697 (1.450)
Constant	38.07* (15.43)	35.68* (16.53)	25.54 (16.10)	32.49* (15.75)	15.61 (18.84)	12.89 (15.94)	31.32* (13.52)
R^2	0.4059	0.4630	0.3534	0.3921	0.3895	0.4259	0.4198
Observasjoner	879	791	863	825	768	838	907

Standardfeil i parenteser

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

4. Referanser

Magnussen, K., K. Ibenholt, S.K. Bergh og H. Hølleland (2016): Indikatorer for kulturarvens samfunnsnytte. Rapport fra Vista Analyse og NIKU. Vista-rapport 2016/54.

Menon (2017a): Hvordan måle samfunnsnyttene av kulturmiljøer over tid? Forslag til indikatorer for miljøovervåking. Menon-publikasjon nr. 80/2017. Utarbeidet av H. Ulstein, K. Magnussen, S.V. Dombu og E.K. Iversen.

Menon (2017b): Kulturmiljøenes samfunnsnytte: Utkast til spørreskjema til innbyggerundersøkelse. Til Riksantikvarens miljøovervåking. Menon-publikasjon nr. 81/2017. Utarbeidet av K. Magnussen, C.W. Gierløf, og S.V. Dombu.

Vedlegg 1: Spørreskjema

Velkommen til denne undersøkelsen om aktuelle samfunnsspørsmål. Den tar ca. 12-15 minutter å besvare, og du vil motta 15 poeng.

Hva er din alder?

Er du mann eller kvinne?

Mann ☐

Kvinne ☐

Hva er ditt postnummer?

Please [login](#) to see additional testing features

Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver?
1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig

< Bedre vern av natur og miljø >

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Please [login](#) to see additional testing features

Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver?
1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig

Bedre skoler og utdanningsinstitusjoner

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Please [login](#) to see additional testing features

Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver?
1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig

<

Bedre veier

>

Please [login](#) to see additional testing features

Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver?
1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig

Bedre helsevesen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Please [login](#) to see additional testing features

Hvor viktig synes du det er å bruke mer penger på følgende samfunnsoppgaver?
1 er svært lite viktig og 10 er svært viktig

Bedre vern av kulturminner og kulturmiljø

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Kulturminner er spor etter menneskers liv og levemåte, som for eksempel bygninger, hager, helleristninger eller båter. Et kulturmiljø er et område der kulturminner inngår som del av en større helhet, og kan for eksempel være byområder, seterområder eller industrimiljøer. I denne undersøkelsen vil vi undersøke hva du mener om kulturmiljøer, spesielt om noen utvalgte bymiljøer med kulturhistorisk verdi.

Hvor godt eller dårlig tror du det står til med bevaring av kulturminner og kulturmiljøer i Norge, ut fra de kulturminner og kulturmiljøer som du kjenner til?

Med bevaring mener vi at de kulturminner og kulturmiljøer får stå der de står, og at de tas vare på og settes i stand i henhold til tradisjon for kulturmiljøet, slik at de er i god tilstand.

Svært dårlig	Ganske dårlig	Verken godt eller dårlig	Ganske godt	Svært godt	Kjenner ikke til noen	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor god kunnskap mener du at du har om tilstanden for kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Med tilstand mener vi om kulturminnet eller kulturmiljøet er godt vedlikeholdt i henhold til tradisjon. På en skala fra 1 til 10, der 1 er ingen kunnskap i det hele tatt og 10 er svært god kunnskap.

Ingen kunnskap i det hele tatt 1	2	3	4	5	6	7	8	9	Svært god kunnskap 10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Kulturmiljøer gir trivsel og er gode steder å besøke

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Kulturmiljøer gir muligheter til å lære noe om historien på stedet

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Turistene gir liv til kulturminner og kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Vernebestemmelser gjør det vanskelig å bo i kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Det er spennende å besøke steder med gamle bygninger

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Det er viktig å bevare det opprinnelige og ekte ved kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Det er for mange turister på mange steder med kulturminner og kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Jeg legger gjerne ferien til steder som har interessante kulturminner og kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Vernebestemmelser gjør det vanskelig å skape næringsvirksomhet i kulturmiljøer

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander - når du tenker på kulturminner og kulturmiljøer i Norge?

Kulturmiljøer gir muligheter for verdiskaping og næringsutvikling

Helt uenig

Litt uenig

Verken
uenig
eller enig

Litt enig

Helt enig

Vet ikke

Hvor viktig er det for deg å bevare **kulturminner og kulturmiljøer** i Norge?
1 er svært lite viktig, 10 er svært viktig.

Svært lite
viktig
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært viktig
10

Vi skal nå stille noen flere spørsmål om sju utvalgte kulturmiljøer. Disse ligger spredt rundt i Norge, er ganske forskjellige og har ulik vernestatus. De er ikke valgt ut fordi de er de mest verneverdige, men fordi de representerer ulike perioder og ulike typer kulturmiljøer. Nedenfor vises navnet på stedene, med et bilde og en pil som viser hvor de ligger i landet.

Gamlebyen i Fredrikstad

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Gamle Fredrikstad er blant Nord-Europas best bevarte festningsbyer, og regnes også som Norges første renessanseby.
- Byen ble grunnlagt i 1567, etter at nabobyen Sarpsborg ble brent ned av svenskene i et angrep under Den nordiske syvårskrigen.
- Gamlebyen har bebyggelse og vollgraver intakt, og de militære byggene er fredet.

Hvor godt vil du si du kjenner til Gamlebyen?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Skudeneshavn

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- På 1800-tallet var Skudeneshavn på Karmøy viktig i fiske, salg og utskiping av sild.
- Fremdeles står mye av bebyggelsen som den gjorde på 1800-tallet, og trehusbebyggelsen fra 1840 til 1870 i Skudeneshavn sentrum regnes som en av Norges best bevarte fra den perioden.
- Gamle Skudeneshavn, med 130 bygninger, er vernet. Riksantikvaren jobber også med en fredningsplan for kulturmiljøet.

Hvor godt vil du si du kjenner til Skudeneshavn?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Rjukan

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Rjukan, som er mest kjent for tungtvannssaksjonene under andre verdenskrig, ble tidlig på 1900-tallet bygget opp som en by rundt Vemork kraftverk ved Rjukanfossen.
- Kraftverket ble bygget i 1911 for å forsyne kunstgjødselproduksjonen på Notodden med kraft, og la grunnlag for ytterligere lokal industrivekst. Bebyggelsen på Rjukan ble planlagt fra grunnen av arkitekter.
- Rjukan ble oppført på UNESCOs Verdensarvliste sammen med Notodden i 2015.

Hvor godt vil du si du kjenner til Rjukan?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Henningsvær

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Henningsvær var Lofotens viktigste fiskevær på 1800-tallet, og hadde 60 fiskemottak da lofotfisket var på sitt høyeste.
- Bygningsmassen, som er bygd på steinkaier, holmer og fyllinger, framstår som et godt bevart og helhetlig bygningsmiljø.
- Det er satt i gang en prosess for eventuell kulturmiljøfredning av Henningsvær.

Hvor godt vil du si du kjenner til Henningsvær?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Levanger

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Levanger har en godt bevart trehusbebyggelse i sentrum.
- Trehusbebyggelsen i sveitser- og jugendstil fra perioden 1896-1904 er særpregt og unik i nasjonal sammenheng. På den tiden var Levanger det viktigste handelsstedet i Nord-Trøndelag. Levanger fører sin historie tilbake til vikingtiden, og feiret 1000-årsjubileum i 2011.
- Sentrumsbebyggelsen er midlertidig fredet, og det jobbes med en endelig fredningsplan for kulturmiljøet.

Hvor godt vil du si du kjenner til Levanger?

Har vært der mange ganger	☐
Har vært der én eller noen få ganger	☐
Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene	☐
Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø	☐
Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet	☐
Kjenner ikke til	☐

Risør

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Risør, som ofte kalles Den hvite by ved Skagerak, har en av Nordens best bevarte trehusbebyggelser.
- Mye av sentrumsbebyggelsen kan føres tilbake til 1870-1880-årene. Byens historie er eldre, og preget av utstrakt handel. Risør fikk bystatus i form av kjøpstadprivilegier i 1723.
- Sentrum er regulert til vern gjennom Plan- og bygningsloven.

Hvor godt vil du si du kjenner til Risør?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Røros

Les teksten godt, du vil få spørsmål om stedet senere.

- Røros er kjent for gruvedriften fra 1644 til 1977, med særlig høy aktivitet fra rundt 1740-tallet til 1814.
- Bergstaden i sentrum i Røros, inkludert 400 trehus, er vernet. Mye av bebyggelsen er fra 1700- og 1800-tallet.
- Røros ble oppført på UNESCOs liste over verdens kulturarv i 1980.

Hvor godt vil du si du kjenner til Røros?

Har vært der mange ganger

☐

Har vært der én eller noen få ganger

☐

Har ikke vært der, men har lyst til å besøke stedet i løpet av de neste årene

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men kjenner til at det er et kulturmiljø

☐

Har ikke besøkt og har ikke planer om å besøke, men har hørt om stedet

☐

Kjenner ikke til

☐

Vurder disse påstandene for hvert av de sju kulturmiljøene. Svar på en skala fra 1 til 5 der 1 er helt uenig og 5 er helt enig. Eventuelt Vet ikke. Klikk på stedsnavnet for å få opp bilde og beskrivelse av stedet.

Hus og bygninger i dette kulturmiljøet gir særpreg til stedet og kommunen det ligger i.

	1 – Helt uenig	2	3	4	5 – Helt enig	Vet ikke
Gamlebyen Fredrikstad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skudeneshavn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rjukan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henningsvær	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Levanger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Risør	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Røros	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vurder disse påstandene for hvert av de sju kulturmiljøene. Svar på en skala fra 1 til 5 der 1 er helt uenig og 5 er helt enig. Eventuelt Vet ikke. Klikk på stedsnavnet for å få opp bilde og beskrivelse av stedet.

At bygningene i dette kulturmiljøet har god tilstand er viktig for verdien av kulturmiljøet.

	1 – Helt uenig	2	3	4	5 – Helt enig	Vet ikke
Gamlebyen Fredrikstad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skudeneshavn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rjukan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henningsvær	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Levanger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Risør	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Røros	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vurder disse påstandene for hvert av de sju kulturmiljøene. Svar på en skala fra 1 til 5 der 1 er helt uenig og 5 er helt enig. Eventuelt Vet ikke. Klikk på stedsnavnet for å få opp bilde og beskrivelse av stedet.

At dette kulturmiljøet fremstår som opprinnelig, helhetlig og godt bevart, er viktig for verdien av det

	1 – Helt uenig	2	3	4	5 – Helt enig	Vet ikke
Gamlebyen Fredrikstad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skudeneshavn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rjukan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henningsvær	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Levanger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Risør	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Røros	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vurder disse påstandene for hvert av de sju kulturmiljøene. Svar på en skala fra 1 til 5 der 1 er helt uenig og 5 er helt enig. Eventuelt Vet ikke. Klikk på stedsnavnet for å få opp bilde og beskrivelse av stedet.

Dette kulturmiljøet gir trivsel og er et godt sted å besøke

	1 – Helt uenig	2	3	4	5 – Helt enig	Vet ikke
Gamlebyen Fredrikstad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skudeneshavn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rjukan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henningsvær	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Levanger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Risør	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Røros	☐	☐	☐	☐	☐	☐

For å bevare (opprettholde) kvaliteten på **kulturminner og kulturmiljøer** i Norge på dagens nivå, trengs det vedlikehold og utbedringer, ellers vil de forfalle. Hvor stor verdi har det for deg å ta vare på kulturmiljøer i Norge?

Flytt pilen til ønsket verdi, eller skriv inn ønsket verdi i ruten. Vurder på en skala fra 0 til 100, der 0 = ingen verdi i det hele tatt, 1 = svært liten verdi og 100 = svært stor verdi).

0 = Ingen verdi i det hele tatt

Svært stor verdi = 100

☐ Vet ikke

Hvor stor verdi har det for deg å ta vare på hvert av de sju kulturmiljøene vi beskrev tidligere?

Svar på en skala fra 0 til 100, der 0 = ingen verdi i det hele tatt, 1 = svært liten verdi og 100 = svært stor verdi. Flytt pilen til ønsket verdi, eller skriv inn ønsket verdi i ruten. Klikk på stedsnavnet for å få opp bilde og beskrivelse av stedet

Gamlebyen Fredrikstad

→

0 = Ingen verdi i det hele tatt
100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Skudeneshavn

→

0 = Ingen verdi i det hele tatt
100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Rjukan

→

0 = Ingen verdi i det hele tatt
100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Henningsvær

0 = Ingen verdi i det hele tatt

100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Levanger

0 = Ingen verdi i det hele tatt

100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Risør

0 = Ingen verdi i det hele tatt

100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Rørø

0 = Ingen verdi i det hele tatt

100 = Svært stor verdi

☐ Vet ikke

Hvor viktig er følgende grunner til at du oppgav at noen kulturmiljøer har en verdi for deg?

	Ikke viktig i det hele tatt 1	2	3	4	5	6	7	8	9	Svært viktig 10
Jeg besøker/bruker kulturmiljøet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kan komme til å besøke/bruke kulturmiljøet i fremtiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viktig å ta vare på kulturmiljøet slik at det finnes der	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viktig å ta vare på kulturmiljøet for barn og barnebarn og fremtidige generasjoner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor viktig er følgende grunner til at du oppgav at noen kulturmiljøer har en verdi for deg?

Jeg kan komme til å besøke/bruke kulturmiljøet i fremtiden

- ☐ Ikke viktig i det hele tatt
1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ Svært viktig
10

Jeg besøker/braker kulturmiljøet

- ☐ Ikke viktig i det hele tatt
1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ Svært viktig
10

Viktig å ta vare på kulturmiljøet for barn og barnebarn og fremtidige generasjoner

- ☐ Ikke viktig i det hele tatt
1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ Svært viktig
10

Viktig å ta vare på kulturmiljøet slik at det finnes der

- ☐ Ikke viktig i det hele tatt
1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ Svært viktig
10

panel
Norstat

Hvor viktig var følgende grunner til at du oppgav at ett eller flere kulturmiljøer ikke har en verdi for deg?

	Ikke viktig i det hele tatt 1	2	3	4	5	6	7	8	9	Svært viktig 10
Jeg kjenner ingen av disse stedene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vil ikke rangere stedene opp mot hverandre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bevaring av disse kulturmiljøene betyr ingenting for meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet er pent å se på

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet er lett tilgjengelig

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet fremstår opprinnelig, helhetlig og godt tatt vare på

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet er gammelt

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Jeg har besøkt kulturmiljøet

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet er godt kjent

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Jeg har vokst opp eller bor i eller nær kulturmiljøet

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet har en spennende historie

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Hvor viktig var følgende forhold da du vurderte hvor stor verdi de sju kulturmiljøene har for deg?

Kulturmiljøet har høy vernestatus (f.eks. verdensarvsted, eller nasjonal verneverdi)

Ikke viktig
i det
hele tatt
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Svært
viktig
10

Er du medlem i noen forening e.l. som jobber for kulturminner/kulturminnevern, som Fortidsminneforeningen, Historielag, venneforening for kulturminne/-miljø e.l.?

Ja, deltar aktivt

☐

Ja, er medlem

☐

Nei

☐

Vet ikke

☐

Hva er din personlige inntekt (før skatt)?

- 0-100.000 NOK ☐
-
- 100.001-200.000 NOK ☐
-
- 200.001-300.000 NOK ☐
-
- 300.001-400.000 NOK ☐
-
- 400.001-500.000 NOK ☐
-
- 500.001-600.000 NOK ☐
-
- 600.001-700.000 NOK ☐
-
- 700.001-800.000 NOK ☐
-
- 800.001-900.000 NOK ☐
-
- 900.001-1000.000 NOK ☐
-
- 1.000.001-1.100.000 NOK ☐
-
- 1.100.001-1.300.000 NOK ☐
-
- 1.300.001-1.500.000 NOK ☐
-
- 1.500.001 NOK eller mer ☐
-
- Vil ikke svare ☐
-
- Vet ikke ☐
-

Hva er husstandens bruttoinntekt (før skatt)?

0-100.000 NOK	☐
100.001-200.000 NOK	☐
200.001-300.000 NOK	☐
300.001-400.000 NOK	☐
400.001-500.000 NOK	☐
500.001-600.000 NOK	☐
600.001-700.000 NOK	☐
700.001-800.000 NOK	☐
800.001-900.000 NOK	☐
900.001-1.000.000 NOK	☐
1.000.001-1.100.000 NOK	☐
1.100.001-1.200.000 NOK	☐
1.200.001-1.300.000 NOK	☐
1.300.001-1.400.000 NOK	☐
1.400.001-1.500.000 NOK	☐
1.500.001 NOK eller mer	☐
Vil ikke svare	☐
Vet ikke	☐

Hvordan vil du beskrive din daglige situasjon?

Studier	☐
Heltidsansatt	☐
Deltidsansatt	☐
Jobber i eget firma	☐
Militærtjeneste/siviltjeneste	☐
Fødselspermisjon	☐
Pensjonert	☐
Arbeidssøker	☐
Hjemmeværende	☐
Permittert	☐
Trygdet	☐

Hva er din høyeste fullførte utdanning?

Grunnskole

☐

Videregående

☐

Universitet-/høyskolenivå t.o.m. 3 år (Bachelor eller tilsvarende)

☐

Universitet-/høyskolenivå t.o.m. 4 år

☐

Universitet-/høyskolenivå mer enn 4 år (Mastergrad eller tilsvarende og høyere grad)

☐

Annet

☐

Hvor mange personer er det i husstanden?

1 ☐

2 ☐

3 ☐

4 ☐

5 eller flere ☐

Vil ikke svare ☐

Hvilken boligtype bor du i?

Enebolig, eiet

☐

Enebolig, leiet

☐

Leilighet, eiet

☐

Leilighet, leiet

☐

Rekkehus/Flermannsbolig, eiet

☐

Rekkehus/Flermannsbolig, leiet

☐

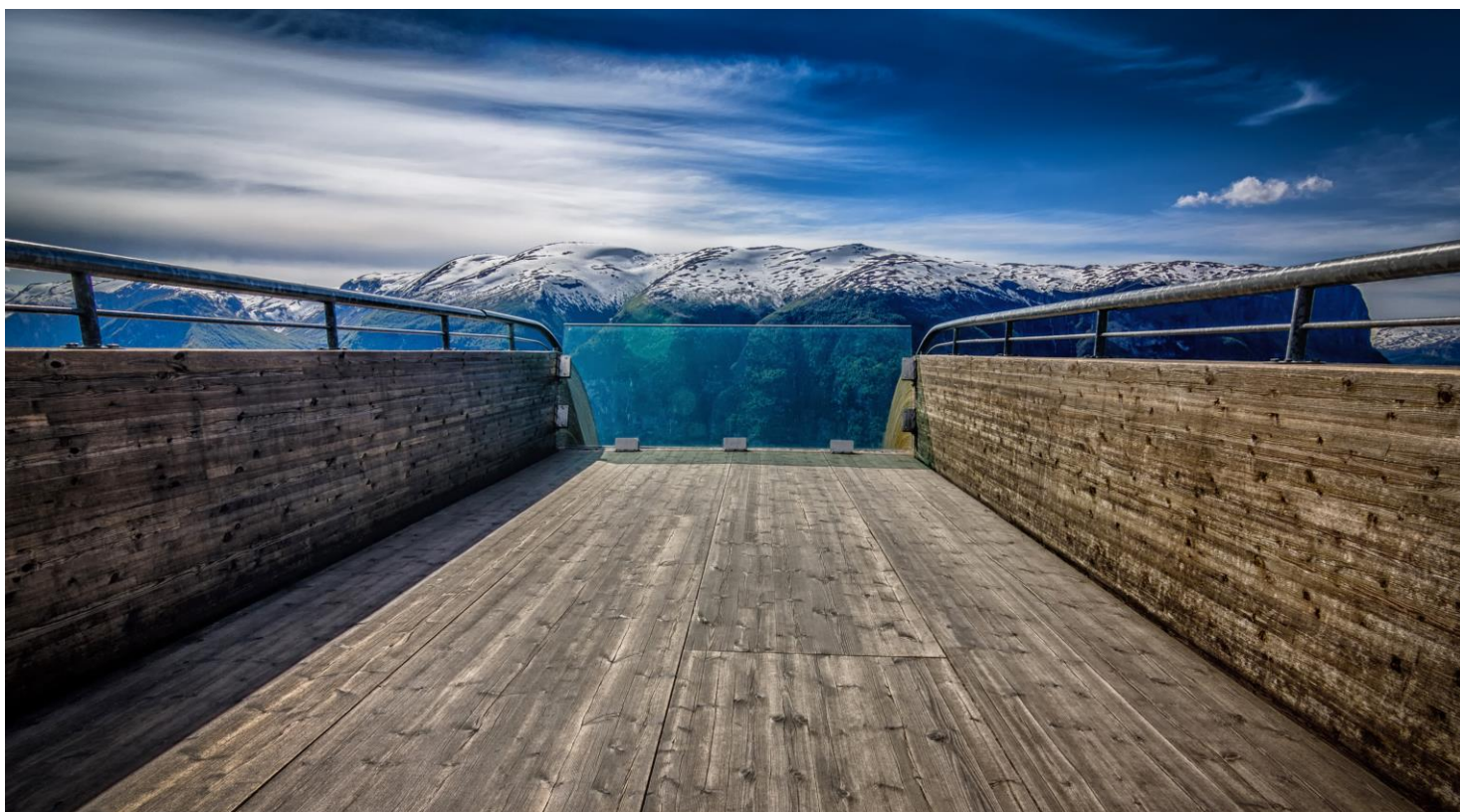
Annet

☐

Har du noen andre kommentarer til skjemaet eller temaet? Skriv inn:

Tusen takk for at du svarte på denne undersøkelsen. Svarene er viktige for oss.

Menon Economics analyserer økonomiske problemstillinger og gir råd til bedrifter, organisasjoner og myndigheter.

Vi er et medarbeidereiet konsultentselskap som opererer i grenseflatene mellom økonomi, politikk og marked.

Menon kombinerer samfunns- og bedriftsøkonomisk kompetanse innenfor fagfelt som samfunnsøkonomisk lønnsomhet, verdsetting, nærings- og konkurranseøkonomi, strategi, finans og organisasjonsdesign. Vi benytter forskningsbaserte metoder i våre analyser og jobber tett med ledende akademiske miljøer innenfor de fleste fagfelt. Alle offentlige rapporter fra Menon er tilgjengelige på vår hjemmeside www.menon.no.

+47 909 90 102 | post@menon.no | Sørkedalsveien 10 B, 0369 Oslo | menon.no